

WTOREK

29 kwietnia 2008
rocznik LXIII • nr 51
cena 9 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558740044
www.glosludu.cz
info@glosludu.cz

Pismo wychodzi
we wtorki, czwartki i soboty

Ludu
GŁOS
GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

TEMAT DNIA na str. 8:

Była żoną
Mozarta

»Kopciuszek« i wystawa na 180-lecie szkoły

OLBRACHCICE (kor) – Nie tylko olbrachcizanie, ale też liczni goście zapelnili do ostatniego miejsca w sobotnie popołudnie dużą salę Domu Robotniczego. Nic dziwnego, odbywała się tam uroczystość z nie byle jakiej okazji – jubileusz 180-lecia obchodziła miejscowa polska podstawówka.

Zanim jeszcze wkroczyli na scenę uczniowie jubilatki, tłumy zebrały się w murach szkoły. Tam właśnie można było obejrzyć jubileuszową wystawę. Zaprezentowano na niej nie tylko prace obecnych uczniów szkoły. Były też stare świadectwa sprzed I wojny światowej, zeszyty, piórniki, stare ławy szkolne z kałamarzami; oglądano historyczne zdjęcia i dokumenty, prace uczniów, których dawno już nie ma między nami... – *Można tu porównać, jak szkoła się przez te 180 lat zmieniła. Ale też przekonać się o tym, że to wciąż ta sama, stara, dobra szkoła* – powiedziała „Głowski” dyrektorka szkoły, Jolanta Kożusznik. Dodała, że wprawdzie także tę placówkę dotknął niż demogra-

Z jubileuszowego przedstawienia 180-letniej olbrachcickiej PSP: (od lewej) macocha – Agata Kolek, siostry – Claudia Bromek i Magdalena Guńka oraz Kopciuszek – Agata Guńka.

ficzny (w szkole uczy się 20 dzieci, przedszkolaków jest 19), niemniej dyrektorka, nauczycielki i wszyscy olbrachcicczy Polacy mają nadzieję,

że szkołę uda się utrzymać jeszcze przez długie lata.

Punktem kulminacyjnym obchodów 180-lecia było jednak przedsta-

wienie w Domu Robotniczym. Na jubileusz dzieci ze szkoły i przedszkola przygotowały wspólnie ze swoimi nauczycielkami „Kopcius-

ka” według baśni Charlesa Perraulta ze zbioru „Bajki Babci Gąski”. W roztańczonym i rozśpiewanym przedstawieniu (reż. i chor.: J. Kożusznik, Janina Guńka, Maria Bolek i Ewa Mrowiec, muz. – Michał Feber) Kopciuszka zagrała Agata Guńka, królewnica – Marcin Żyła, macochę – Agata Kolek, siostry Kopciuszka – Claudia Bromek i Magdalena Guńka, wróżkę – Terezie Sekáč, a ojca – Tomasz Kloza. Pozostali uczniowie i przedszkolacy wcielili się w dworzan, zwierzątka, gołąbki czy ogniki.

Po finałowej piosence – ze słowami: *Zawsze trzeba mieć nadzieję, nawet gdy jest źle* – w sali rozpętała się burza oklasków. Od razu też z życzeniami dla szkoły jubilatki pospieszyla na scenę liczni goście, wśród nich wicekonsul ds. Polonii i kultury Agnieszka Fedorów, prezisi ZG PZKO i Macierzy Szkolnej, Zygmunt Stopa i Jan Branny, wójt Vladislav Šipula, prezes MK PZKO Iwona Guńka, kierowniczka teatryku „Drops” Jadwiga Czup (zapraszała małych aktorów w szeregi zespołu), dyrektorzy okolicznych szkół. A że chodziło o 180. urodziny, zaśpiewano jubilatce nie 100, ale 200 lat...

Uroczystość zakończyło spotkanie towarzyskie w miejscowym Domu PZKO.

FOT. MAREK SANTARIUS

VII OBCHODY DNIA POLONII I POLAKÓW ZA GRANICĄ Ceremonia pod Olimpem

ATENY (mro) – W nietypowym miejscu ekipa Sejmu i Senatu RP na czele z marszałkiem Senatu RP Bogdanem Borusewiczem zdecydowała się obchodzić Dzień Polonii i Polaków za Granicą. 2 maja zagości bowiem wśród greckiej Polonii, gdzie w parku Alsos Veiku w Atenach odbędzie się festyn, podczas którego przewidziane są występy artystyczne zespołów polonijnych, kiermasze, loterie. Festyn zakończy koncert „Budki Suflera”.

W obchodach wezmą udział przedstawiciele Sejmu i Senatu: przewodniczący Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą senator Andrzej Person, przewodniczący Komisji Nauki, Edukacji i Sportu senator Kazimierz Wiatr, przewodniczący Komisji Ustawodawczej senator Krzysz-

tof Kwiatkowski, przewodniczący Komisji Obrony Narodowej senator Maciej Klima, przewodniczący sejmowej Komisji Łączności z Polakami za Granicą poseł Marek Borowski i przewodnicząca Polsko-Greckiej Grupy Parlamentarnej posłanka Iwona Arent, a także sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych RP Jan Borkowski. W uroczystościach uczestniczyć będą też m.in.: Helena Miziniak i Tadeusz Pilat z Europejskiej Unii Współnot Polonijnych oraz członkowie organizacji polonijnych z Białorusi, Ukrainy, Rosji, Grecji, Bułgarii, Macedonii, Serbii oraz Turcji.

Przypomnijmy, że Dzień Polonii został ustanowiony w 2002 r. przez Senat RP w uznaniu wielowiekowego dorobku i wkładu Polonii w odzyskiwanie przez Polskę niepodległo-

ści, za wierność i przywiązanie do polskości oraz pomoc krajowi w najtrudniejszych momentach.

Szacuje się, że polska diaspora na świecie liczy około 20 mln osób. Najliczniejsze skupiska polonijne znajdują się w Stanach Zjednoczonych, Republice Federalnej Niemiec, Brazylii, Francji oraz na Ukrainie i Litwie.

Kiedy »Głos«?

W czwartek 1 maja obchodzimy święto państwowe, „Głos” w tym dniu nie trafi więc do Czytelnika. W zamian, niejako w formie rekompensaty, przygotowaliśmy dzisiejsze wydanie o nieco większej, bo 12-stronicowej objętości. Kolejny nr pojawi się w sobotę 3 maja. **Redakcja**

SONDA

Dawniej dzień 1 maja kojarzył się wszystkim z pochodem pierwszomajowym. Z czym kojarzy nam się to święto dziś?

Władysław Kubień, nauczyciel Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania w Cz. Cieszynie:

Pierwszy maja już od dawna nie kojarzy mi się z pochodami, choć swego czasu też, oczywiście, brałem w nich udział i to nawet z przyjemnością. Ten dzień kojarzy mi się z o wiele przyjemniejszą rzeczą, mianowicie z pierwszym po zimie pocałunkiem ukochanej kobiety pod rozkwitniętym drzewem.

Joanna Schönwald, pracownica Biblioteki Miejskiej w Cz. Cieszynie:

Dawniej, gdy pierwszy maja oznaczał przede wszystkim udział w pochodzie, nie lubiłam za bardzo tego święta. Teraz kojarzy mi się z wiosną, no i z dniem wolnym od pracy, gdy mogę wypocząć. Jeżeli będzie ładna pogoda, to spędzę go na sportowo, jeżdżąc na rowerze.

Marian Cmiel, menedżer spółki „Stonax” w Trzanowicach:

Dla mnie pierwszy maja jest dniem, który spędzam właściwie na roboczo, ponieważ nasz mikroregion „Stowarzyszenie Gmin Dorzecza Stonawki” przygotowuje się na tradycyjną „Majówkę” w polskim Jaworzu, gdzie co roku prezentujemy się w ramach „Dnia Czeskiego”. W tym roku będzie on w sobotę 3 maja, dlatego poprzedzające go dni spędzamy na przygotowaniach. **(dc)**

POGODA

wtorek
środa

dzień: 15 do 20°C
noc: 3 do 6°C
wiatr: 3 – 7 m/s

czwartek
piątek

dzień: 15 do 19°C
noc: 6 do 9°C
wiatr: 2 – 6 m/s

9771212422027

08051

Przeciwno tarczy

PRAGA – Członkowie ruchu „Greenpeace” protestowali w Brdachs, gdzie stanąć ma amerykańska tarcza antyrakietowa. Ok. 20 aktywistów rozbiło namioty i ulokowało się na platformach w koronach drzew. „Greenpeace” ma zamiar urządzić w tym miejscu imprezy społeczno-kulturalne z udziałem miejscowej ludności. – *Chcemy pozostać tu tak długo, jak tylko będzie to możliwe, nawet przez miesiąc* – powiedziała rzeczniczka organizacji, Lenka Boráková. Ministerstwo Obrony Narodowej RC twierdzi, że aktywiści nie mają zezwolenia na przebywanie w obszarze wojskowym i tym samym popełnili wykroczenie, za które grozi im kara grzywny w wysokości kilku tysięcy koron.

Urzednicy chcą podwyżek

WARSZAWA – Wczoraj rozpoczął się trzydniowy protest w urzędach skarbowych. Urzednicy domagają się wyższych pensji i mniej pracy. Przewodniczący Rady Sekcji Krajowej Pracowników Skarbowych NSZZ „Solidarność” Tomasz Ludwiński podkreślił w rozmowie z IAR, że pracownicy Urzędów Skarbowych czują się przeciążani nadmiarem obowiązków. Dodał, że zasięg obowiązków urzędników skarbowki jest nieporównywalnie wyższy niż w innych sektorach. Powiedział też, że pracownicy administracji skarbowej to praktycznie jedyna grupa zawodowa, która nie otrzymała podwyżki wynagrodzeń. W tym roku wzrost wynagrodzeń w Urzędach Skarbowych wyniósł jedynie 2,3 procent.

Katastrofa kolejowa

PEKIN – Co najmniej 66 zabitych i ok. 250 rannych, w tym ok. 50 ciężko – to bilans katastrofy kolejowej, która wydarzyła się wczoraj nad ranem w prowincji Shandong na wschodzie Chin. Pociąg jadący z Pekinu do nadmorskiego Qingdao zderzył się tam ze składem zmierzającym z Yantai nad Morzem Żółtym do Xuzhou. W rezultacie wykołowało się dziesięć wagonów. Ponieważ do wypadku doszło z dala od stacji, w chwili zderzenia oba pociągi rozwijały przypuszczalnie znaczne prędkości – zauważa agencja Reutersa. Jak wynika z doniesień lokalnych mediów, przyczyną wypadku mogła być wchodząca w poniedziałek w życie zmiana rozkładu jazdy pociągów.

»Praska Wiosna« nad Olzą

CIESZYN (kor) – O wydarzeniach z lat 1968/1969 w ówczesnej Czechosłowacji, a przede wszystkim na Śląsku Cieszyńskim mówił w piątek w sali konferencyjnej Książnicy Cieszyńskiej historyk Krzysztof Nowak. Poświęcone „Praskiej Wiosnie” spotkanie zorganizował wspólnie z Książnicą cieszyński oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego.

Zarówno K. Nowak, jak i dyrektor Książnicy Krzysztof Szelong podkreślili, że wydarzenia sprzed 40 lat miały przełomowy charakter nie tylko dla całej Czechosłowacji, ale i dla Polaków z Zaolzia. – *To był czas, w którym drogi Polaków z obu stron Olzy jak gdyby się rozeszły* – mówił K. Szelong. – *Wcześniej zaolziańscy Polacy traktowali Czechosłowację jako coś obcego, po sierpniu 1968 roku, kiedy to w interwencji wojskowej wzięło udział także polskie wojsko, zmienili stanowisko. Weszli jak gdyby w „czeską wspólnotę losu”. A kiedy po 1981 roku na 10 lat praktycznie zupełnie zamknięto granicę, staliśmy się sobie jeszcze bardziej obcy...*

K. Nowak przypomniał całą genezę i główne wydarzenia „Praskiej Wiosny”, skupił się jednak głównie na tym, co działo się na Zaolziu. Mówił o prężnie działającej wówczas redakcji „Głosu Ludu”, która w pełni popierała ruch reformatorski, o próbach rehabilitacji Zaolzian usuniętych w latach 50. z życia publicznego, o polityce władz PZKO, które przekształciło się wtedy w rzecznika spraw polskich, ale także o antypolskich atakach ze strony części zaolziańskich Czechów. Było sporo informacji nt. wkroczenia

O „Praskiej Wiosnie” na Śląsku Cieszyńskim oprócz historyka Krzysztofa Nowaka (z prawej) mówił w Książnicy jej dyrektor Krzysztof Szelong.

wojsk Układu Warszawskiego oraz działaniach przeciwko „Praskiej Wiosnie” i zaolziańskim reformatorom prowadzonych przez polską Służbę Bezpieczeństwa oraz media (akcja „Podhale”, audycje katowickiej TVP, słynna „skrytka 444”, pomoc – i to dobrowolna – niektórych Zaolzian).

– *O dziwo jednak, lokalna cieszyńska prasa o wydarzeniach z Olzy praktycznie nie pisała. Dopiero 1 września 1968 w „Głosie Ziemi Cieszyńskiej” pojawił się artykuł o kontrrewolucji w Czechosłowacji, był to jednak przedruk z „Trybuny Ludu” bez odredakcyjnego komentarza* – stwierdził Nowak. Oceniał też wysoko to, że Władysławowi Go-

mulce, ówczesnemu liderowi PZPR, udało się przekonać partyjnych kolegów, by polskie wojsko nie wkroczyło 21 sierpnia do Czechosłowacji przez Zaolzie. – *To byłoby odbierane w kontekście wydarzeń z roku 1938. Można sobie wyobrazić, w jak trudnej sytuacji znaleźliby się wtedy zaolziańscy Polacy...* – podkreślił Nowak.

Prelegent ocenił też „Praską Wiosnę” jako jeden z najciekawszych procesów politycznych drugiej połowy XX wieku na terenie Europy Środkowej. – *Był on jednak narzucony – w odróżnieniu np. od Sierpnia 1980 w Polsce – odgórnie. Może dlatego tak szybko udało się go zlikwidować...* – dodał K. Nowak.

»Jäkl« otwiera swoje bramy

KARWINA (o) – Arcelor Mittal Tubular Products, czyli popularny „Jäkl” Karwina – największy producent rur spawanych i kształtowników w RC i jeden z największych pracodawców w mieście i okolicy – przygotował Dzień Otwarty. – *W czwartek 1 maja*

w godz. 9 – 13 zapraszamy do obejrzenia poszczególnych wydziałów, m.in. linii produkcyjnej „Kocks”, linii walcowniczych czy też ciągarni – mówi dyrektor generalny Stanisław Konkolski. Będzie można zobaczyć, jak zmieniała się firma, z którą zwią-

zanych było wielu karwiniaków. Dzień Otwarty jest jedną z imprez, którą przygotowano w ramach tegorocznych obchodów 90. rocznicy powstania zakładu, eksportującego obecnie bisko 60 proc. swojej produkcji do 24 krajów świata.

DOMY I ŚWIETLICE PZKO (54)

Ropica

Dnia 14 sierpnia 1947 r. rozpoczęło oficjalną działalność Miejsce Koło PZKO w Ropicy. W założeniu Związku brało udział 47 miejscowych Polaków, którzy 2 listopada tegoż roku przygotowali Walne Zebranie. Za pierwszego prezesa obrano Benedykta Ramika.

Świetlica ropickich pezetkaow-

ców znajduje się w budynku byłej polskiej szkoły, gdzie mieści się też Urząd Gminy, poczta, biuro Czeskiego Telecomu oraz biblioteka. Do dyspozycji mają salkę z kącikiem kuchennym. Obiekt liczy już blisko dwieście lat. Wybudowała go w 1810 r. własnym sumptem właścicielka tutejszych dóbr hrabina Gabriela Cselesta ze Skrbeńskich. W 1870 r. z powodu wzrastającej liczby uczniów dobudowano do niego jedno piętro. **CZESŁAW GAMROT**

W budynku byłej szkoły w centrum Ropicy znalazła też lokum świetlica PZKO.

Spadła czy skoczyła?

DARKÓW (mro) – Dokładnie nie wiadomo, czy 15-letnia dziewczyna w piątek wieczorem spadła przez nieuwagę, czy sama skoczyła w nurt Olzy.

Strażacy i pogotowie ratunkowe wezwani na pomoc tonącej jechali na sygnale wzdłuż Olzy, wypatrując walczącą z żywiołem dziewczynę. Gdy dojechali na miejsce, delikwentka już leżała na brzegu otoczona przez tłumek rówieśników. Strażacy i lekarz przeprowadzili się do poszkodowanej na pontonie. Po udzieleniu pierwszej pomocy dziewczynę ponownie przewieziono przez Olzę i odwieziono ambulansem.

Jak wynikało z zeznań, dziewczyna spadła do rzeki z brzegu, gdy bawiła się z przyjaciółmi. Spadając mocno uderzyła się w głowę o kamień w wodzie. Wydobyta z wody przez przyjaciół nie straciła świadomości, tylko w szoku ciągle powtarzała męskie imię. Na szczęście nie było to imię kolejnej ofiary wypadku, ale człowieka stojącego na brzegu...

MOIM ZDANIEM

ELŻBIETY PRZYCKO

Wieża Babel

W tym miesiącu obchodzono 91. rocznicę śmierci Ludwika Zamenhafa, twórcy języka esperanto. Przy tej okazji przeczytałam co nieco z biografii Zamenhafa. Urodził się i spędził dzieciństwo w Białymstoku, który wówczas był 30-tysięcznym miastem, zróżnicowanym kulturowo i narodowościowo. Trochę zaintrygowało mnie, że żyjąc właśnie w takim środowisku postanowił stworzyć podstawy języka międzynarodowego, który miał pomóc w wyeliminowaniu konfliktów narodowościowych i religijnych. Po wyjeździe do Warszawy, pod pseudonimem dr Esperanto („mający nadzieję”), wydał podręcznik do nauki języka międzynarodowego, stworzonego na podstawie języków już istniejących.

Ciekawa droga, trzeba przyznać. Dzieciństwo Zamenhafa upłynęło w środowisku wielonarodowościowej społeczności złożonej głównie z Żydów, Polaków, Rosjan i Niemców. Mając 10 lat, napisał dramat *Wieża Babel, czyli tragedia białostocka w pięciu aktach*, uważał bowiem, że główną przyczyną nieporozumień i sporów między ludźmi jest bariera językowa. Jeden, wspólny język miał być jej rozwiązaniem. Nie przypominam sobie, żeby język esperanto rozwiązał problemy narodowościowe akurat w Białymstoku. Pomógł raczej tym na wyższych szczeblach. A ja sobie tak myślę, że sąsiedztwo zobowiązuje jednak do czegoś więcej. I dlatego kiedy w czeskim środowisku mówię po polsku, oczekuję przynajmniej chęci zrozumienia. Na razie bez większych rozczarowań. Byle tak dalej. **przycko@glosludu.cz**

Bystrzycki dworzec kolejowy przemienił się w plac budowy, co poniekąd komplikuje życie podróżnym.

Na dworcu wre robota

BYSTRZYCA (kor) – Remont korytarza kolejowego komplikuje poniekąd życie nie tylko mieszkańców Bystrzycy, ale wszystkich korzystających z dworca kolejowego. A będzie tak na pewno aż do końca roku.

– *Remont rozpoczął się w październiku ub. roku, ale wówczas jeszcze chodziło wyłącznie o prace przygotowawcze* – mówi Petr Zwierzyna, szef Wydziału Budowlanego bystrzyckiego Urzędu Gminy. – *Po nowym roku jednak rzeczywiście budowlancy skupili się wokół dworca i to trochę przeszkadza ludziom wsiadającym tu do pociągów. Ale cóż, chodzi o ważną inwestycję, o modernizację infrastruktury sieci kolejowej, która pomoże zwiększyć*

szybkość pociągów i zwiększy komfort podróżowania.

Podczas remontu dojdzie nie tylko do modernizacji linii kolejowych, ale powstaną też bariery dźwiękowe, nowe perony. Odnowiony zostanie budynek dworca, wiadukt i most. Powstanie także przejście podziemne – z windą dla osób niepełnosprawnych, którym bezpiecznie będzie dotrzeć na perony. – *To wszystko powinno zostać sfinalizowane do końca bieżącego roku. Kierowcy jednak będą musieli poczekać na dokończenie nowej drogi, która pobiegnie wzdłuż torów i pod wiaduktem w kierunku oczyszczalni ścieków, do maja 2009 roku* – dodał P. Zwierzyna.

Przy »stoliku« o Wileńszczyźnie

OSTRAWA (mro) – O sukcesach i problemach, strukturze i finansowaniu polskiego szkolnictwa na Wileńszczyźnie, a także o samych Kresach będzie mowa na jutrzejszym spotkaniu „Stolika Polskiego” w Domu Książki „Librex” przy placu Smetany w Ostrawie o godz. 17.00.

Gospodynie spotkania: Janina Raclavska oraz Martyna Radłowska-Obrusnik zaproszą do stołu Barbarę Dwilewicz oraz Halinę Turkiewicz z Wileńskiego Uniwersytetu Pedagogicznego.

Barbara Dwilewicz jest cenionym językoznawcą, nauczycielem akademickim. Jest autorką monografii „Język mieszkańców wsi Bujwidze na Wileńszczyźnie” i szeregu artykułów z zakresu polszczyzny litewskiej. Zajmowała się także wpływem litewskiego na polski język używany na Litwie. Jest współautorką dwóch podręczników dla szkół polskich na Litwie.

Halina Turkiewicz jest nauczycielem akademickim na Katedrze Filologii Polskiej Uniwersytetu Pedagogicznego w Wilnie, którą kieruje od 1991 r. Przedmiotem jej badań naukowych jest literatura polska XX w., zwłaszcza twórczość międzywojennych regionalistów wileńskich.

Jubileusz »Śląska«

1 listopada 1995 r. ukazał się pierwszy numer miesięcznika „Śląsk”. Od tej pory do kwietnia 2008 r. wydano 150 numerów i z tej okazji 25 bm. w Teatrze Śląskim im. S. Wyspiańskiego i w Sali Portretowej Górnośląskiego Towarzystwa Literackiego w Katowicach odbyły się uroczystości jubileuszowe.

Po raz kolejny okazało się, że prowadzone przez Tadeusza Kijonkę pismo zajmuje bardzo wysoką pozycję na mapie kulturalnej makroregionu: foyer teatru nie było w stanie pomieścić wszystkich gości. Oprócz przedstawicieli władz samorządowych województwa i miast górnośląskich, do Katowic zjechali animatorzy kultury z wszystkich bez mała ośrodków twórczych południowej Polski, a zamieszkały we Wrocławiu znakomity poeta Tadeusz Różewicz nadesłał do redakcji swój najnowszy utwór, wiersz pt. „Kobieta w oknie”, który wraz z informacją o przyznaniu mu Europejskiej Nagrody Literackiej 2008 został opublikowany w numerze jubileuszowym.

Ukazujący się na 136 stronach formatu A4 miesięcznik „Śląsk” kontynuuje długą tradycję prestiżowych katowickich pism społeczno-kulturalnych. W tej formule wydawniczej po samym tylko 1945 r. ukazywały się tu

m.in.: kwartalnik „Przemiany”, dwutygodnik „Poglądy” oraz tygodnik „Tak i nie”. Po 1989 r., kiedy restrukturyzacji uległ cały powojenny kształt prasy polskiej, Katowice zostały pozbawione własnej platformy społeczno-kulturalnej, lukę tę wypełniło dopiero Górnośląskie Towarzystwo Literackie, którego staraniem „Śląsk” został powołany do życia.

Pismo jest ewenementem w skali kraju. Jego zespół redakcyjny składa się z dziennikarzy zatrudnionych w innych katowickich instytucjach kulturalnych, którzy pracą dla „Śląska” wykonują w... czynnie społecznym. Np. redaktor naczelny T. Kijonka związany jest zawodowo z Operą Śląską w Bytomiu, jego zastępca Feliks Netz z Radiem Katowice, a kierownik działu kultury Krzysztof Karwat z „Dziennikiem Zachodnim”. Pismo jest dofinansowywane przez Zarząd Województwa Śląskiego, Urząd Miasta Katowice oraz Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Do grona stałych współpracowników „Śląska” należy Jacek Sikora, zastępca redaktora naczelnego „Głosu Ludu”, który prowadzi w miesięczniku całokolumnowy dodatek „Zaolzie. Notatnik kulturalny”. (k)

FOT. WŁADYSŁAW OWICZARZY

Autor w trakcie przygotowań do wernisażu.

W GALERII ZAMKOWEJ »CHAGALL« Metaloplastyka i grafika

KARWINA (o) – Na niezwykle ciekawą wystawę zaprasza nas w tych dniach karwińska Galeria Zamkowa „Chagall”. Prawie 70 rzeźb i ponad 35 grafik autorstwa Igora Kitzbergera wypełniło przestrzeń galerii, z której z dnia na dzień rzeźb ubywa, gdyż trafiają do coraz to nowych zainteresowanych metaloplastycznymi dziełami tego artysty-kowala.

Autor, absolwent Średniej Szkoły Przemysłu Artystycznego w Turnowie i Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Bratysławie oraz uczestnik kilku stypendialnych pobytów we Włoszech, jest znanym twórcą, który nawiązuje do kowalskich tradycji rodzinnych. Pracuje wyłącznie z metalem, który nie tylko kształtuje przy pomocy wielu najróżniejszych technologii, m.in. kucia i spawania, ale też uzupełnia metalami szlachetnymi i kamieniami półszlachetnymi. Znany jest z wielu cykli, np. poświęconego wirtuozowi Pagani-

niemu, a ostatnio klaunom, żonglerom, aktorom i tancerzom.

O swej twórczości powiedział kiedyś m.in.: – *Staram się pokazać w rzeźbie labirynt ludzkich przymiotów, zwłaszcza tych negatywnych, w najróżniejszych zniekształceniach. U moich aktorów i wspólnot aktorów myślę, że udało mi się zgłębić i oddać ich wnętrze. W każdej rzeźbie chodzi mi bowiem o myśl, o ludzki ładunek. Staram się widza zainteresować wyrazem, ruchem. Najbardziej odpowiada mi metal, gdyż można z niego budować rzeźbę „na nici”. Wtedy owe rzeźby mogą być bardzo perforowane, z wielu wydrążeniami, a to mi odpowiada, gdyż mogę w nie przez to tchnąć tajemniczość.*

Wystawę „Igor Kitzberger – rzeźby” oglądać można w Galerii Zamkowej „Chagall”, oprócz przedziałków, codziennie do 11 maja w godz. 9-18.

Zachwycili koncertem wiosennym

CZ. CIESZYN (ep) – Wspaniałego koncertu wiosennego można było wysłuchać w niedzielę w Klubie PZKO przy ul. Bożka. Już po raz drugi impreza organizowana przez MK PZKO Cz. Cieszyn Centrum odbyła się tutaj, a nie w Domu Kultury „Strzelnica”.

W tym roku chór mieszany „Harfa” zaprosił do „współpracy” chór „Dźwięk” z Karwiny Raju. Oba chóry prowadzi jeden dyrygent – Tomasz Piwko, dyrygując „Dźwiękiem” w zastępstwie. „Harfa” tradycyjnie przywitała słuchaczy pieśnią Pawła Kalety „Byłeś, jesteś i będziesz”. Następnie wysłuchano kilku piosenek w wykonaniu „Dźwięku”. Organizatorzy zaskoczyli gości także pomysłem wykonania kilku utworów przez dwa chóry pod jedną batutą. Połączone chóry „Harfa” i „Dźwięk” zaśpiewały razem, zbierając brawa widowni, a kończąc występ pożegnały się „Kołysanką” skomponowaną przez Jan Maklakiewicza do słów K. I. Gałczyńskiego.

Koncert wiosenny uświetnił swym występem również Klemens Słowioczek, który przyjechał wraz ze swoimi studentami z Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Ostrawskiego. Klemens Słowioczek zaśpiewał kilka pieśni, zachwyca-

jąc m.in. wykonaniem arii z opery „Baron cygański” Straussa. Wielkie brawa zebrał też Andrea Škarbová i Jaroslav Kotyč, zwłaszcza, kiedy śpiewali w duecie. Na fortepianie akompaniowali Lukáš Michel i František Panoček.

FOT. ELŻBIETA PRZYCZKO

Połączone chóry „Harfa” i „Dźwięk” zaśpiewały pod batutą Tomasza Piwki.

U OLDBOYA

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

Fierlowie żyli najpierw w Boguminie, następnie przenieśli się do Orłowej. Tutaj zasłużyli się dla Gimnazjum Polskiego im. J. Słowackiego: byli wśród jego założycieli, przyczynili się też do wybudowania tzw. bursy – internatu dla uczniów z odleglejszych miejscowości. Adolf Fierla (16 I 1908 – 8 IX 1967) urodził się zatem w Orłowej, po ukończeniu gimnazjum „na Obrokach” podjął studia polonistyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, następnie sławistyczne w Pradze. Do gimnazjum wrócił jako profesor. Został jednym z popularnych literatów, nazywano go zdrobniale Adlikiem.

Dysponując tzw. łatwym piórem, z rzadka tylko poprawiał swoje teksty. Widy-

waliśmy u K. Pięży jego rękopisy bez częstych u pisarzy skreśleń. Krytyka nie pochwałała go za to, zarzucała mu epigoństwo i uzależnienia literackie. Łatwe pisanie nie skłaniało autora do pogłębiania tekstu i do osiągnięcia wyższej miary artyzmu. Pomimo tego stał się on ogólnie znanym również w Polsce, ceniono go zwłaszcza za szczere umiłowanie ludu cieszyńskiego i za serdeczne przywiązanie do jego języka. Za wzorem Pawła Kubiśza bowiem, opracowując tematykę zagłębiowską i góralską, wykorzystywał gwary cieszyńską.

Działalność pisarską i zawodową Fierli przerwała wojna. Wróciwszy jak wielu innych ze wschodniej ucieczki, został w r. 1940 aresztowany i osadzony w obozach Dachau i Gusen. Z tamtego czasu wspominał go naucz. Józef Stebel: „Miał dla każdego zrozumienie, znajdował dostęp do serca najbardziej zatwardziałego. Takim poznaliśmy go w najtrudniejszym okresie tamtego życia w obozie... W wolnych chwilach schodziliśmy się u Adlika na bloku siedemnastym, stojącym na pery-

ferii plugawego lagru. Z jego okien oglądaliśmy zwoje drutu kolczastego, a za nimi gospodarstwa chłopskie wolnego świata. Nie miał nas Adlik czym ugościć, głodny bywał jak my wszyscy, darzył nas jednak swym delikatnym humorem i optymizmem”. Zwolniony z obozu, pracował jako robotnik w Pietwałdzie, a wezwany do wojska, trafił we Francji do angielskiej niewoli. I pozostał już na Zachodzie.

Ciesząc się poparciem cieszyńskiego anglisty prof. R. Dybowskiego, wydawał liczne utwory z wątkami regionalistycznymi: tomy wierszy „Przydrożne kwiaty” (1928), „Cienie i blaski” (1930), „Kopalnia słoneczna” (1933), „Kołądy beskidzkie” (1935), zbiory

opowiadań: „Haldy” (1930), „Kamień w polu” (1938), powieści: „Ondraszek” i „Tajemniczy skarb”, wiele utworów pomieścił w prasie, tłumaczył poezję J. Wolkeera. Po praskich studiach napisał pracę: „Czeskie grody i zamki” dedykowaną prezydentowi Benešovi, za co ten zaprosił go na Zamek Praski.

Pod koniec wojny poeta trafił do Polskiej Komisji Wojskowej w Paryżu i do jej Oddziału Kultury i Prasy w Avignonie, współpracował z „Dziennikiem Polskim”, pracował w gimnazjum i liceum dla polskich dziewcząt w Porto San Giorgio we Włoszech. Po wojnie trafił do W. Brytanii i współpracował z tamtejszą prasą polską. Jego „Wiersze religijne” pojawiły się w Warszawie w r. 1971; krytyka zauważyła ich artystyczną ewolucję. W październiku 1966 A. Fierla gościł w Cieszynie polskim i tam spotkał się z niektórymi Zaolziańcami. Jego prochy spoczęły w kaplicy cmentarnej na Finchley w Anglii (część danych za: „Słownikiem biograficznym ziemi cieszyńskiej” Józefa i Stefani Bojów).

O Adolfie Fierli

Michał wśród »werkowych aniołów«

TRZYNIEC (kor) – W ramach sobotnich obchodów Dnia Hutnika w kompleksie sportowym w Trzyńcu odbył się również tradycyjny przegląd młodych wokalistów „Werk Anděl”. Wystartowało w nim 15 finalistów, którzy rywalizowali w kategoriach do i powyżej 15 lat.

Jury, w którym zasiadali m.in. prezydent Czeskiej Akademii Muzyki Popularnej Petr Šiška, finalista czeskiej wersji „Idola” Petr Bende czy wokalista zespołu „No Name” Igor Timko, oceniła najwyższą Markétę Konvičkovą i Denisę Roszkową. Specjalne nagrody przyznano Gabrieli Kožušnikovej oraz uczniowi gnojnickiej PSP Michałowi Firlu.

– *Cieszę się, że jury przyznało tak prestiżową nagrodę także Michałowi – powiedział „Głowski” Roman Wróbel, szef sztabu organizacyjnego konkursu, który też prowadził imprezę. – Ciekawe, że awansował po castingu do finału jako pierwszy rezerwowi. W finale zaśpiewał dużo lepiej niż podczas castingu i z piosenką „Každé pokolenie” zespołu „Kombi” przekonał zarówno jurorów, jak i publiczność.*

Wieś stawia na kulturę

BYSTRZYCA (kor) – Gmina przekształca się w najbliższych tygodniach w istną stolicę kultury. Jak już pisaliśmy, w czerwcu (w dniach 20.-22. 6.) odbędzie się w parku przy bystrzyckim Domu PZKO zorganizowany na wielką skalę Międzynarodowy Świętojański Festiwal Folklorystyczny. W dwa tygodnie później zaś – 4 lipca – Bystrzycki Złot, którego gwiazdą będzie czeski zespół „Monkey Business”, kapela, która zgarnęła w tym roku 4 z 5 głównych nagród Czeskiej Akademii Muzyki Popularnej.

Kulturalnie zapowiada się już także początek maja. W sobotę 3

maja władze wsi zaproszą bystrzyczan na Majówkę, na której zaśpiewają finaliści trzynieckiego „Werk Anděla 2008”, gwóździem programu zaś będzie big band „Boutique” z Podstawowej Szkoły Artystycznej w Trzyńcu – tym razem ze znanym czeskim wokalistą rockowym Alešem Brichtą. Natomiast pojutrze, w czwartek 1 maja, w miejscowym kinie odbędzie się koncert uczniów ostrawskiego Konserwatorium im. Leoša Janáčka. Wystąpią: Michał Šupák – fortepian (laureat tegorocznego Konkursu Chopinowskiego w Pradze), Jan Juráň – klarnet i Ema Mikešková – śpiew.

CO PISZĄ INNI: Sposób na stereotypy?

Redakcja ukazującego się w Polsce od roku 1999 elitarnego kwartalnika „Nowe sprawy polityczne” (siedziba: Wołomin, ul. Duczkowska 54) pierwszy rozdział numeru 2/2008, zatytułowany „Świat po czesku”, poświęciła – jak nazwa wskazuje – problematyce Czech i Czechów, a także próbie przedstawienia charakterystycznych różnic pomiędzy narodami: polskim i czeskim wraz z ich historycznym uzasadnieniem.

Redaktor naczelny **Tomasz Pichór** w tekście otwierającym „Świat po czesku” pisze m.in.: (...) Tradycyjnie uważamy, że Polska gra w zupełnie innej – w domyśle znaczniejszej – lidze. (...) Czeski sąsiad interesuje nas wtedy, gdy ktoś lub coś (tak jak teraz amerykański projekt „tarczy antyrakietowej”) spowoduje, że trzeba spróbować uzgodnić wspólne stanowisko. Generalnie jednak, kiedy w Polsce zaczyna się mówić o czeskiej polityce, gdzieś w tle zawsze pobrzmiwa pewna nuta wyższości i pobrażania. To nie tylko kapitulacja w obliczu agresji niemieckiej w latach 1938 i 1939 – w naszych oczach zupełnie pochopnie uznana za haniebną – ale i dla nas zupełnie niezrozumiały „rosyjski sentyment” w wieku XIX i niefortunna interwencja w r. 1919 w Cieszynie, w chwili, kiedy cały polski wysiłek zbrojny zaangażowany był w wojnie z sowiecką Rosją. Wreszcie antyniemieckie powstanie w Pradze, które wybuchło już po formalnym zakończeniu wojny w Europie, niewątpliwie wygląda zabawnie, jeśli się je porówna z powstaniem warszawskim. Jednym słowem ciągle nie potrafimy uwolnić się od patrzenia na Czechy i Czechów z lekceważeniem, przez pryzmat *Haszkowskiego* dobrego wojaka Szwejka. (...)

Pichór stwierdza, że polska nutka pobrażliwości wobec Czechów ma swoje źródło w narodowym kompleksie. Jego zdaniem, Polacy z Czechów podśmiewali się, ale jednocześnie Czechom zazdrościli. Rzecz w tym, że Czechy niemalże od zarania swojej historii były częścią politycznego zachodu Europy i rozwijały się tak jak Zachód. Klęska poniesiona w bitwie pod Białą Górą w r. 1620 skutecznie wyeliminowała dominację polityczną czeskiej szlachty, otwierając pole zapobiegliwemu mieszczaństwu, czyli pośrednio kapitalizmowi. To dzięki niemu Czechy zaczęły rozwijać się gospodarczo, szybko stając się jednym z najbardziej zamożnych i rozwiniętych regionów Europy. Polska natomiast, zdaniem Pichóra, *uwikłana w swoją wielusetletnią przygodę na wschodzie kontynentu, na bezkresnych stepach Ukrainy, nie tyle oddalała się od Zachodu, ile była do niego dokładnie odwrócona plecami.* (...) Stawała się coraz bardziej nie tylko zacofana, ale i egzotyczna wobec zachodniej części kontynentu. Nic dziwnego, że Fryderyk II Wielki mógł mówić o Polakach jako o europejskich Irokezach, których trzeba cywilizować. Polacy i Czesi stracili swoją państwowość, ale mimo to Czechy się rozwijały, a Polska stawała się coraz bardziej zacofana gospodarczo, politycznie, społecznie.

W konkluzji swego wstępu Pichór pisze, że w Polsce warto obserwować „świat po czesku”, bo od południowych sąsiadów Polacy wiele mogą się nauczyć. *Chociażby tego, jak nie tylko przetrwać, ale i wyjść obronną ręką z dziejowych zawieruch. A to nader cenna umiejętność.*

Na rozdział „Świat po czesku” składa się pięć artykułów „Kawa stygnie, krew się pieni” Rafała Kasprówa, „Czeska »soft power«” Jana Juna, „Geopolityka po czesku” Janusza Mondrego, „Kronika czeska” Jana Juna oraz „W cieniu legendy. Legiony czechosłowackie w Rosji” Janusza Mondrego.

Rafał Kasprów (dziennikarz „Rzeczpospolitej”, „Życia” i TVP), który urodził się i przez wiele lat mieszkał na czesko-polskim pograniczu, w *miejscu, gdzie odbierano jeden kanał telewizyjny polskiej i dwa czeskie* (stąd jego subiektywne zauroczenie Czechami), w swym eseju „Kawa stygnie, krew się pieni” doszukuje się źródeł różnic kulturowych i mentalności w... przyzwyczajeniach kulinarnych obu narodów. Podczas gdy Czechy są krainą mącznej

kultury kulinarnej, cywilizacji młynów, *prawdziwy Polak jest ziemniaczany. Ziemniak jest potrawą wymagającą od spożywającego w zasadzie jedynie wykopania go z ziemi.* (...) Wychodzenie ziemniaka nie wymaga udziału kultury technicznej, a jego konsumpcja nie jest nacechowana nawet śladem wyrafinowania. Ugotowanie ziemniaka w garnku jest zadaniem niewspółmiernie prostym do produkcji wyrafinowanego knedla. (...) Ziemniaka od knedla dzieli więc cywilizacyjna, a nie tylko kulinarna przepaść. Kasprów ciągnie dalej,

czesnych na korzyść. (...) Nawiązując do problematyki Zaolzia stwierdził, że *Czechom się wydaje, iż w Polsce ciągle trwa bliżej nieokreślone poczucie winy za zajęcie Zaolzia w r. 1938, o czym sami Czesi już dawno zapomnieli. Polacy zaś oskarżają Czechów o to, że nie bronili się przed niemiecką aneksją, o czym Czesi debatują już ponad 70 lat. Przed Hitlerem nie mogła Czechów uratować nawet najintensywniejsza projekcja „miękkiej siły”.* (...) Jest prawdą, że kraj był doskonale uzbrojony, posiadał łącznie 900 czołgów marki Škoda, z

Janusz Mondry – jeden z autorów „Świata po czesku” – na frysztackim rynku. W Frysztaście bywa co najmniej dwa razy w roku. Mieszka tu jego matka i siostra z rodziną.

Uważa otóż, że Czesi są na pograniczu tysiącletniej cywilizacji szlacheckiego napoju, jakim jest wino, i cywilizacji wódki. Ich napojem narodowym jest bowiem piwo... *Dzban wina i kufel piwa dla mieszkańców terenów położonych na południe od Polski nie są z pewnością zwykłym „ogłupiaczem”, ale raczej elementem kulturowo-społecznym, utrwalającym tradycyjne wartości.* Na przykładzie zaś czeskich filmów Kasprów przedstawia tezę, że najbardziej charakterystycznym elementem czeskiej postawy jest akceptacja ludzkiej ułomności. *Bohaterami Czechów są ludzie z całą ich ułomnością i lekkością bycia. Bohaterowie Polaków to ciągle postacie ze spiżu, których słabości są wymazywane ze zbiorowej świadomości.*

Jan Jún (mieszkający w Londynie publicysta Radia Free Europe/Radio Liberty, laureat Nagrody Peroutki z r. 1999) w „Czeskiej »soft power«” (miękkiej sile) pisze: *W odróżnieniu od Polaków, którzy z tytułu swej dużej większej liczebności i wielkości historycznie zawsze aspirowali do wielkiej polityki mocarstwowej, Czesi zawsze byli w sytuacjach – poza nielicznymi wyjątkami – w których musieli szukać innych środków niż siła zbrojna dla realizacji własnych interesów. Nie przysparzało im to uznania w oczach Polaków, którzy, świadomi swoich własnych dokonań na polu walki zbrojnej, często za cenę obficie przelanej krwi, uznawali to za oznakę słabości. Czesi jednak potrafili ze względnej słabości uczynić cnotę, co w sumie wyszło im w czasach współ-*

którymi później Hitler szedł na Polskę i Francję, lecz umocnienia graniczne nie były jeszcze skończone. Na dodatek po aneksji Austrii Czechy były praktycznie otoczone od Cieszyna do Bratysławy i Węgier z pronazistowskim rządem Horthy’ego. Wydłużony kształt kraju nie sprzyjał strategicznym opcjom obrony, sprzymierzona Francja odmówiła pomocy, a Wielka Brytania nie była do wojny przygotowana.

Janusz Mondry (mieszkający w Londynie absolwent Gimnazjum im. J. Słowackiego w Orłowej, Uniwersytetu Karola w Pradze, wydziału japonistyki Uniwersytetu Londyńskiego z roku 1972, pracownik japońskiej korporacji Nissho Iwai Corporation, były współpracownik Radia Wolna Europa i paryskiej „Kultury”) pierwszy z dwóch swoich tekstów zatytułował „Geopolityka po czesku”. Stwierdza w nim na wstępie, że *wśród polityków mniejszych i średnich państw istnieje dążność do utożsamiania własnych interesów narodowych z interesami wielkich mocarstw.* (...) Ale od razu dodaje, że wynikiem takiej kalkulacji interesu narodowego są zwykle poważne błędy w polityce mniejszego państwa czy też wręcz jej podporządkowanie interesom mocarstwa. Szeroko omówił historyczne podstawy i warunki powstania Czechosłowacji, a następnie Republiki Czeskiej oraz rolę, jaką w tym procesie odegrał T.G. Masaryk, przystąpił do analizy aktualnego stosunku Czech do krajów ościennych, UE i do USA. Uwypuklił fakt, że znaczna część polityków czeskich, w tym

prezydent Klaus, odnosi się sceptycznie do większej integracji politycznej Europy. Niemniej, zdaniem Mondrego, *zmieniający się usteru czeskiej polityki zagranicznej politycy mogą być mniej lub bardziej „europejscy”, lecz zasadniczo eurocentryczny kierunek tej polityki pozostaje niezmienny. RC powinna pilnować swoich interesów w ramach UE, lecz nie w sposób narodowo-egoistyczny. Poczucie solidarności europejskiej wydaje się w Czechach mocniejsze niż w Polsce. Bliższy jest również czeskiej tradycji humanistycznej europejski model społecznie sprawiedliwej, socjalnej Europy niż anglosaski model lesferyzmu gospodarczego.* Ten eurocentryczny model nie osłabia jednak więzów Czech z USA, gdyż – jak stwierdza nasz krajan – *więzy transatlantyczne uważane są nad Wełtawą za podstawę polityki europejskiej.*

Dobrze, że Mondry w drugim swoim materiale zmierzył się z problematyką legionów czeskich w Rosji. Jak pamiętamy, temat ten był w komunistycznej Czechosłowacji tabu. Jeśli wspomniano o legionistach, to tylko jako o bohaterach walczących po stronie bolszewików (np. w kontekście Jaroslava Haška). Skoro przeciętny Czech niewiele, albo zgoła nic o tej problematyce nie wie, to trudno oczekiwać, że dla Polaka nie będzie ona tajemnicą. A tymczasem właśnie legiony czechosłowackie swoją heroiczną walką z bolszewikami na całej trasie kolei transsyberyjskiej dały *atut twórców nowej Czechosłowacji* podczas pertraktacji z aliantami w sprawie powstania tego nowego organizmu państwowego na mapie Europy. Dość powiedzieć, że o opanowaniu kolei transsyberyjskiej przez legiony czechosłowackie Winston Churchill napisał, że *karty historii nie pamiętają epizodu tak romantycznego w naturze, co wielkiego w skali.*

Łatwo sobie wyobrazić, jak musiał zawrócić w głowach polskich czytelników ostatni akapit tego obszernego szkicu, mówiący o tym, jak to Czesi potrafili walczyć, niczym lew. I że *gdyby w r. 1938 Polska stanęła po stronie Czech, to na pewno znalazłaby w nich godnego siebie partnera i towarzysza walki...* Z perspektywy Zaolzia teza ta wydaje się zbyt piękna, aby mogła być prawdziwa. Pomijając wątek militarny i ówczesne tło polityczne, mentalności obu narodów tak bardzo się różnią, że o jej realności na razie można sobie tylko pomarzyć. Oba nasze narody będą musiały jeszcze bardzo długo pomieszkać w Europie bez granic, aby różnice te uległy całkowitemu zatarciu, a wszelkie wzajemne animozje poszły w niepamięć.

Wydrukowanie przez redakcję „Nowych spraw politycznych” „Świata po czesku” jest więc krokiem we właściwym kierunku. Jest próbą przeciwstawienia się stereotypom, wyeliminowania uprzedzeń i animozji Polaków wobec Czechów. Teraz czekać wypada na podobny krok ze strony publicystyki czeskiej... Byle nie za długo.

Na marginesie tej publikacji pozwolę sobie na mały przytyk. Jej walor niestety pomniejszyla nierzetelna praca sekretarza redakcji i korektora. Otóż dopuścili oni do zniekształceń czeskich nazw, nazwisk i imion. A na to przecież szanująca się redakcja pozwolić nie może! Jeżeli nie umieli użyć czeskich znaków diakrytycznych, to powinni byli zastosować polską transkrypcję fonetyczną. Przez to czytelnikowi przyszło się mozolić z takimi dziwolągami, jak *•ížkov* (miało być Žižkov), *st ední* (střední), *dru•ina* (družina), *Demokracie v Evrop* – *prisp vky* k tematowi demokratického ob anství v Evrop (Demokracie v Evropě – příspěvky k tématu demokratického občanství v Evropě) itd. Komicznie też brzmi stwierdzenie jednego z autorów, że *knedle* mogą być: *huškové, bramborowe lub hlupane.* Ale i tak każdy wie, że *gulasz* najlepiej smakuje z *miękkimi, porowatymi knedlami bulczano-mącznymi (huškowými)* i to one liczą się najbardziej.

Nic to. Przeciętny Polak i tak w czeskiej restauracji nigdy nie zamówi knedli, ale „knedliczki”.

Czy z kwiatów będą owoce?

Przełom kwietnia i maja to okres intensywnego kwitnienia drzew owocowych. Duża ilość kwiatów może być zapowiedzią dobrego owocowania. Może – lecz nie zawsze tak jest. Przyczyn jest więcej. Na niektóre z nich nie mamy wpływu. Pąki kwiatów zawiązują się bowiem już latem lub jesienią poprzedniego roku. W czasie zimy mogą więc być uszkodzone przez silne mrozy. Kwiatom zagrażają też wiosenne przymrozki. Są jednak czynniki, na które możemy mieć wpływ. O jednym z nich warto pomyśleć już przed założeniem sadu. Jest nim właściwy dobór odmian, który jest ważny zwłaszcza w przypadku gatunków obcopolnych. Co oznacza obcopolność? W praktyce tyle, że aby drzewo zawiązało owoce, w jego pobliżu

musi się znaleźć inne drzewo (tego samego gatunku, ale innej odmiany) będące zapylaczem. Pylek kwiatowy z kwiatów zapylacza za pomocą wiatru lub owadów przenosi się na słupki kwiatowe odmiany zapylanej. Na zapylacz trzeba zatem wybrać odpowiednią odmianę, kwitnącą w tym samym czasie, co odmiana zapylana. Stosowania zapylaczy wymagają przede wszystkim jabłonie, grusze i czereśnie. Jabłonie są z nich najbardziej popularne, co jest pewnym plusem – jeżeli bowiem nie mamy odmiany zapylającej naszą jabłoni, jest duża szansa, że rośnie ona u sąsiada. Np. w przypadku czereśni, które sadzone są rzadziej, szansa ta jest mniejsza, dlatego warto posadzić odmianę zapylającą we własnym ogrodzie.

Mniej kłopotu mają właściciele wiśni, gdyż większość ich odmian jest samopylna, tak samo jak prawie wszystkie najczęściej u nas uprawiane odmiany brzoskwiń. Odmiany samopylne znajdziemy również wśród śliw i moreli. Kupując nowe drzewka, warto więc sprawdzić, czy dana odmiana jest samopylna czy też wymaga zapylacza.

Źródło: *Poradnik Ogrodniczy*

Opr. (dc)

WITAMY

TEREZKA to pierworodna córka państwa Tani i Bohdana Cymorków z Trzyńca. Urodziła się 11 października ub. r. w szpitalu w Trzyńcu, ważąc 3,56 kg i mierząc 51 cm. Imię Tereza otrzymała na życzenie ojca.

Tereza (po polsku Teresa) to imię pochodzenia greckiego. Wywodzi się od słowa oznaczającego mieszkankę Wyspy Thera (znanej dziś jako Santorin). Słynnymi osobami noszącymi to imię są m.in. Matka Teresa z Kalkuty i Maria Teresa Habsburg.

Imieniny Tereza obchodzi 15 października.

UWAGA, RODZICE! Zachęcamy do nadsyłania zdjęć Waszych pociech, które przysły do świat w ostatnich miesiącach. Prócz zdjęcia prosimy o informacje na temat imion i nazwisk(a) rodziców, daty i miejsca urodzenia dziecka oraz jego wagę urodzeniową i wzrost, ewent. dane nt. rodzeństwa. Interesuje nas też, w jaki sposób wybieraliście imię dla dziecka. Zdjęcia prosimy przysyłać na adres: chlupova@glosludu.cz lub klasyczną pocztą na adres Redakcji.

Oszczędzamy gaz

Jeżeli chodzi o zużycie wody i prądu elektrycznego, obowiązuje proste równanie: Im niższe zużycie, tym mniejsze koszty z tym związane. W przypadku gazu może być jednak odwrotnie – cena jednego m³ uzależniona jest od wysokości rocznego zużycia. Im wyższy więc pobór gazu, tym mniej zapłacimy dostawcy za jeden metr³.

Jeżeli zużycie gazu zbliża się do granicy biegnącej pomiędzy niższą a wyższą taryfą (na przykład wynosi ok. 1890 kWh - 179 m³ rocznie), paradoksalnie można zaoszczędzić, zwiększając zużycie. Przyjdzie nam co prawda uiszczać wyższą stałą opłatę miesięczną, ale w efekcie zaoszczędzimy trochę pieniędzy za gaz faktycznie zużyty. Aktualne cenniki wszystkich dostawców gazu można znaleźć na stronach internetowych www.tzb-info.cz, klikając na Ceny paliw i energii.

Jeżeli należymy do grupy odbiorców, którzy gazu używają tylko do gotowania, możemy oszczędzać gaz, używając do podgrzewania potraw naczyń o niezbyt grubych ścianach, zaś do dłuższego gotowania – na-

czyń o grubszych ścianach, posiadających dno akumulacyjne. Średnica garnka musi być większa od korony palnika. Jeżeli to możliwe, należy gotować pod przykryciem. Można w ten sposób zaoszczędzić nawet 50 proc. gazu. W trakcie pieczenia otwieramy piekarnik jak najrzadziej. Przed pieczeniem (gotowaniem) należy żywność rozmrozić.

Jeżeli gazem ogrzewamy mieszkanie, powinniśmy pamiętać, że obniżając w pomieszczeniu temperaturę o jeden stopień C, oszczędzamy nawet 6 proc. energii. Temperatura w kuchni i pokoju gościnnym powinna wynosić ok. 20 st. C, w sypialni o dwa stopnie mniej, łazienkę zaś warto ogrzać do 24 st., pokój dziecienny – do 22 st. C. W przedpokoju może być chłodniej, do 17 st. C. Ważne jest uszczelnienie okien i drzwi, ale z termoizolacją pomieszczeń mieszkalnych nie należy mimo wszystko przesadzać. Mieszkanie powinno być regularnie (krótko, lecz intensywnie) wietrzone, a okna powinny być wyposażone w nawiewniki. (h)

CIEKAWOSTKI

Wypowiedział wojnę Barbie

Irański prokurator generalny wezwał władze w Teheranie, aby podjęły „kulturową ofensywę” przeciwko zachodnim zabawkom - powiadomiła w niedzielę irańska agencja ISNA. Zachodnie zabawki, takie jak lalki Barbie, figurki Batmana czy Harry'ego Pottera mogą wywierać negatywny wpływ na irańskie dzieci i powodować nieodwracalne szkody kulturowe - ostrzegł prokurator Kurban Ali Duri Nadżafabadi. Prokurator wezwał rząd irański do zaangażowania się w rozwój zabawek alternatywnych wobec zachodnich. W 1996 r. władze wprowadziły do sprzedaży lalkę Sara, islamski odpowiednik Barbie, jednak odniosła ona umiarkowany sukces.

Alimenty za wynajęte dziecko

Pewna mieszkanka stanu Nowy Meksyk wyludziła od byłego męża kilka tysięcy dolarów alimentów na dziecko, które nigdy nie istniało. Prokuratura w Albuquerque prowadzi śledztwo w sprawie kobiety, która wynajęła cudze dziecko i sfalszowała wyniki badań genetycznych, aby przekonać sąd, że eks-małżonek powinien pomagać jej finansowo w wychowaniu dziecka.

Pies do wyborów?

Opiekunowie 3-letniego teriera Bobby'ego z angielskiego miasta Swindon ze zdumieniem znaleźli w skrzynce pocztowej kartę uprawniającą czworonoga do wzięcia udziału w majowych wyborach lokalnych. Przedstawiciele rady miejskiej zapewniają, że pomyłka miała związek z „ludzkiem” imieniem psiaka, który i tak nie zostałby dopuszczony do głosowania, ponieważ... jest niepełnoletni!

Konkurs o Chłopa Roku

Witold Grunwald z woj. podlaskiego został Chłopem Roku 2008. Wygrał konkurs rozegrany po raz 14. w Raclawicach (Małopolska). O tytuł Chłopa Roku 2008 rywalizowało pięciu rolników z województw: dolnośląskiego, podlaskiego, podkarpackiego, śląskiego i świętokrzyskiego. Zwycięzca ma 55 ha gospodarstwo na Podlasiu. Hoduje krowy i świnię. Jest sołtysem wsi Niedźwiadna. W nagrodę Grunwald otrzymał puchar ministra rolnictwa, zestaw kina domowego, 1 tys. zł oraz upominki od sponsorów. Biorący udział w konkursie chłopcy przyjechali do Raclawic w regionalnych strojach i w towarzystwie zespołów ludowych. Musieli wykazać się w siedmiu konkurencjach. Musieli przedstawić siebie i region, z którego pochodzą, oraz popisać się umiejętnościami taneczno-wokalnymi. Do zadań zręcznościowych należały: ujeżdżanie sztucznego byka, przeciąganie liny i mierzenie siły uderzenia. Musieli także z zawiązanymi oczami nakarmić partnerkę i ubić pianę z białek. Wszyscy uczestnicy turnieju pojadą na kilkudniową wycieczkę do Brukseli.

SMACZNEGO

»Łacny barszcz«

Publikujemy kolejny przepis w gwarze, nadesłany przez czytelniczkę Irenę Machů.

Gdo jeszcze mo zbytek rzezy w piwnicy, tyn se może uwarzić barszcz. Czy wszyscy wiedzóm, czymu se mówi łacny jak barszcz? Jasne – tymu, że na barszcz trzeja yny 3 wiecy: wyndżone kości, czyrwunóm rzepe a maryjónek. Moc maryjónku. Na 2 kg kości trzeja 2 kg rzepey. Kości dać do garca, zaloć wodóm a osolić. Połówke czyrwuney rzepey oszupać, rozkroć na połówki a dać warzić z kościami. Warzić tak długo, aż je mlynso na kości mlynki. (Gdo kupił kości bez mlynso, je sknera, mo smole a może zacząć od nowa). Potym kości z polywki wybrać a mlynso obrać. NIE JEŚĆ!! Bydymy go jeszcze potrzebować.

Drugóm połówke czyrwuney rzepey oszupać a nastrugać na tarłuszku, może też być nasiekane w mikserze, i powarzić w polywce. Przidać maryjónek, pieprz a ocet do smaku. Na koniec scedzić.

Mlynso obrane z kości pokroć a osolić. Ciasto francuski (może być kupione we sklepie jako „listové těsto”) rozwałkować, rozkroć, napełnić mlynym a zapieć.

Pozór, je to silnie nawykowe!

(dc)

UWAGA! Zachęcamy Szanownych Czytelników do nadsyłania własnych, ciekawych i sprawdzonych przepisów kulinarnych. Do przepisu prosimy dołączyć zdjęcie gotowej potrawy. Najciekawsze propozycje wydrukujemy na łamach „Głosu”. Przepisy należy przysyłać na adres: chlupova@glosludu.cz.

GASTROENTEROLOG RADEK SUŠIL RADZI:

Skorzystaj z testu bezobjawowego!

Gastroenterologią na oddziale chirurgicznym szpitala w Karwinie Raju kieruje MUDr Radek Sušil. Zajmuje się diagnostyką i leczeniem chorób przewodu pokarmowego – od przełyku przez żołądek, dwunastnicę, wątrobę, pęcherzyk żółciowy, trzustkę po jelita cienkie i grube. Wprosiłem się do gabinetu dr. Sušila, aby dowiedzieć się szczegółów na temat schorzenia, które zajmuje wysoką pozycję na liście tzw. chorób cywilizacyjnych i którego – pomimo prowadzonych na szeroką skalę badań przesiewowych – nie udaje się opłacać. Chodzi o nowotwór złośliwy jelita grubego.

Przez gabinet gastroenterologiczny w przyszpitalnej poliklinice przewinie się codziennie około tuzina pacjentów. Mniej więcej połowa z nich poddaje się endoskopowemu badaniu ścian wewnętrznych jelita grubego. Są to zarówno pacjenci szpitala, jak i osoby przychodzące ze skierowaniem wystawionym przez lekarza pierwszego kontaktu.

Co ich sprowadza do doktora? Pytanie to tylko z pozoru jest pozbawione sensu. Bo kto – szczególnie dziś, kiedy taka wizyta jest równoznaczna z odmówieniem sobie na przykład przyjemności wypicia dwóch kufli piwa – przychodzi do lekarza bez powodu? – *Niestety, większość stanowią pacjenci, u których wystąpiły wyraźne objawy chorobowe, jak krew w stolcu, wzdęcia, bóle brzucha, spadek wagi ciała, częste rozwolnienia... Powiedziałem „niestety”, bo wolimy przyjmować osoby, które nie mają żadnych problemów zdrowotnych ani wymienionych objawów. Jaki to ma sens? Ano taki, że skierowanie do nas dostały na podstawie tak zwanego testu bezobjawowego, którego celem jest wyszukiwanie ludzi mogących zachorować na nowotwór jelita grubego.*

Zestaw endoskopów – instrumentarium gastroenterologa.

Dr Sušil wyjaśnia, że zaproponowanie takiego testu, który zresztą wchodzi w zakres ogólnopolskiego programu badań przesiewowych, osobom po pięćdziesiątce należy do obowiązku lekarzy rejonowych czy pierwszego kontaktu. Oni też mają możliwość przeprowadzenia go u zainteresowanych. Mało tego, propozycję tę mają ponawiać systematycznie przez dwa lata. Pacjenta to nic nie kosztuje, lekarz zaś na tym zarobi, jako że przysługujące honorarium wypłaca mu kasa chorych.

Na czym polega test i co ma wykryć? – *Osoba poddająca się testowi – mówi doktor – otrzymuje od swego lekarza kopertę, do której, zgodnie z instrukcją, wkłada niewielką ilość stolca. Specjalny środek chemiczny wykryje w nim niewidoczne gołym okiem ślady krwi.*

Jeżeli ślady te wystąpią, należy stwierdzić ich przyczynę. Wtedy do akcji wkracza enterolog.

Badanie endoskopem – inaczej: kolonoskopem – ścian wewnętrznych jelita grubego potwierdzi albo wykluczy podejrzenie o istnienie na ich ścianach źródeł krwawie-

nia. Są to z reguły milimetrowe różniące się od otoczenia tkanki lub nieco większe polipy, przypominające – zdaniem mego rozmówcy – *brodawki*. Póki co narośle te nie są groźne, niemniej po jakimś czasie mogą przybrać postać guza złośliwego, który, nieleczone, może poważnie zaszkodzić zdrowiu. Aby uprzędzić tę niekorzystną metamorfozę, dr Sušil już w trakcie badania usuwa ze ścianek jelita obce tkanki, posługując się przy tym specjalnym oprzyrządowaniem na końcu endoskopu.

★ ★ ★

Jak przebiega badanie endoskopem? – pytam dr. Sušila. – *Ludzie niepotrzebnie boją się tego zabiegu. Staramy się wykonać go tak, aby nie odczuwali bólu. Niemile wrażenie może wywołać jedynie moment, kiedy w spłaszczone jelito pompujemy niezbędną dawkę powietrza. Ma to na celu naprężenie jego ścian, aby wprowadzony w nie endoskop łatwiej mógł się poruszać w zakamarkach jelita, a obiektyw miniaturowej kamery telewizyjnej na końcu endoskopu dostrzegł każdą nieprawidłowość. Dobór endoskopu zależy od długości jelita grubego, która wynosi od 80 do 120 cm. Od pewnego czasu w niektórych wypadkach zamiast powietrza stosujemy wodę do naprężania ścian jelita, co pacjenci znoszą lepiej.*

Gastroenterolog pokazuje mi na ekranie monitora, który w czasie badania ułatwia mu sterowanie kamerą i służy do oglądzin ścian jelita, komputerowy zapis niektórych badań. – *O tu jest polip. A teraz go usuwam... – Widzę jak jakaś pętla obejmuje tę narośl w samej podstawie, po czym narośl odpada. W miejscu, gdzie została przepalona, pojawia się mała ranka i kropla krwi. – Pacjentowi nic nie grozi. Rana się szybko zasklepi i zgoi – słyszę. – Szczątki po polipie nigdy nie zostają w jelicie. Wyjmujemy je i kierujemy na badania histologiczne. – Kolejny film. Nawet laika musi przerazić to, co widzi na ekranie. Całe skupisko narośli. To już chyba nie polipy... – To zaawansowany rak. Ten pacjent bardzo długo musiał cierpieć, zanim zdecydował się przyjść po ratunek. Każdemu doradzam, błagam: niech pan to podkreśli w gazecie, że zwlekaniu z wizytą u nas tylko pogarsza sytuację...*

Diagnoza: nowotwór złośliwy jelita grubego – to jeszcze nie wyrok śmierci. Jak wygląda leczenie człowieka, który dowie się prawdy od gastroenterologa? – *Od razu zarządzam kolejny cykl badań – laboratoryjnych, a także na tomografie komputerowej i ultrasonografie. Chodzi o dokładne stwierdzenie stadium choroby. Stadia są cztery. Ustalamy, czy guz przerasta na zewnątrz ścianę jelita, czy zajęł tkanki okolicznych organów, czy doszło już do przerzutów w bardziej oddalone tkanki itd. W oparciu o wyniki badań proponujemy pacjentowi najodpowiedniejszą kurację. Polega ona przede wszystkim na wycięciu zajętego przez nowotwór odcinka jelita grubego. Bywa jednak, że niezbędne są też radioterapia i chemioterapia.*

Z powyższego wynika, że na takie badanie człowiek nie może przyjść nieprzygotowany. I chyba nie wystarczy sama tylko lewatywa? – *W żadnym wypadku. Jego jelito musi być pozbawione jakiegokolwiek treści. W tym celu pacjent od kilku dni jest na specjalnej diecie. Na przykład nie może spożywać żadnych ziarenek, w tym kminku czy winogron, gdyż mogą one zatkać ujścia kanalików endoskopu, a w dzień poprzedzający badanie powinien wypić cztery litry specjalnego płynu, który ma do- kładnie wypłukać wnętrze jelita.*

Dr Radek Sušil w swoim gabinecie.

★ ★ ★

Podstawą leczenia człowieka chorego na raka jelita grubego jest więc wycięcie zaatakowanego przez nowotwór fragmentu. Łatwo powiedzieć, gorzej wykonać. Na czym to polega i jaki to ma skutek dla pacjenta? – *Przyjmijmy, że nie ma przerzutów. Wtedy wyjmujemy chory odcinek, zachowując tak zwaną dwucentymetrową strefę bezpieczeństwa, i szwywamy ze sobą dwa końce zdrowych części jelita – instruuj mnie lekarz. Odpowiedź ta nie zadowala mnie. Znam przecież osoby, u których jelito grube wyprowadzono na zewnątrz przez ścianę brzucha... – To nie za sprawą gorszego stadium choroby, lecz ze względu na lokalizację nowotworu. Jeśli bowiem powstanie on tuż nad odbytem, wtedy końca zdrowego odcinka jelita nie ma z czym połączyć. A jak ta amputacja odbije się na pracy jelita? Zważywszy, że funkcja jelita grubego polega na zagęszczaniu odchodów, każde jego*

skrócenie oznacza zmniejszenie skuteczności tej funkcji. Jednakże istnieją lekarstwa, które wspomagają proces zagęszczania.

Nie mogłem nie zapytać fachowca o zasady zapobiegania chorobie nowotworowej jelita grubego. Jego odpowiedź nie zaskoczyła mnie: ludzie jedzą za dużo wieprzowiny, wołowiny i tłuszców zwierzęcych, całymi litrami żłopiają piwo, nadużywają mocnych trunków i nie jedzą błonnika... Jakbym słuchał kardiologa i lekarzy pozostałych specjalności...

Od siebie dodam, że inne źródła – w tym już nawet amerykańskie ośrodki naukowe (!) – coraz odważniej podają, iż najpoważniejszą przyczyną powstawania nowotworów złośliwych są sztuczne tłuszcze, czyli wszelkiego rodzaju margaryny. Tylko że margarynowo-farmaceutyczne lobby jest... bogatsze, mocniejsze i głośniejsze. Na razie udaje mu się przekrzyknąć każdy rozsądny głos w tej sprawie. **KAZIMIERZ SANTARIUS**

Archeopark rozpoczyna sezon turystyczny

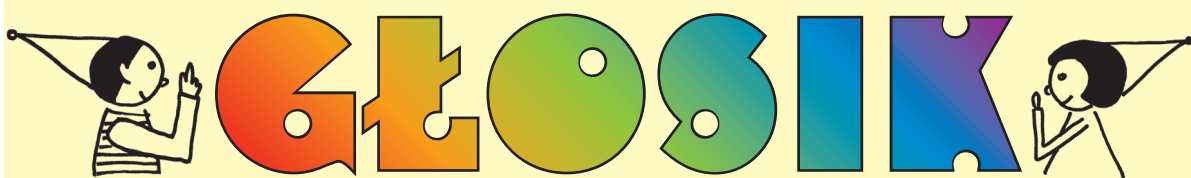
KOCOBĘDZ (ep) – W 12. filii Muzeum Ziemi Cieszyńskiej, Archeoparku w Kocobędzu Podobrze, szykują się do otwarcia sezonu. Już po raz trzeci 1 maja stanie się dniem pełnym wrażeń.

Grodzisko, na miejscu którego wybudowano replikę autentycznej słowiańskiej ufortyfikowanej osady z VIII w., udostępniane jest zwiedzającym od maja do października. Poza tym trwają tam intensywne badania archeologiczne. Najstarsze osadnictwo w tym miejscu związane jest z okresem późnej epoki brązu oraz okresem halsztackim, kiedy to w miejscu późniejszego świetnie ufortyfikowanego grodziska powstała nieobwarowana osada, która stopniowo zamieniała się w ufortyfikowaną formację. Mniej więcej w przeciągu V wieku przed naszą erą osada została zdobyta i spalona, a po około dwunastu stuleciach to miejsce zostało ponownie osiedlone przez naszych przodków – Słowian.

– *Od ubiegłego roku prowadzimy badania na terenie tzw. pierwszego podgrodzia. W tym miejscu powstanie potem dydaktyczne, gdzie będą prowadzone lekcje i wykłady dla zwiedzających, tam też znajdzie się wystawa nt. wyników naszych badań archeologicznych – powiedział archeolog Ondřej Tůma, pracownik Muzeum. – W ciągu najbliższych kilku lat będziemy się starali kopać na tym terenie, na którym potem mają stanąć budynki.*

Sezon archeologiczny rozpocznie się w wakacje, wtedy też napłynie „wsparcie” – Muzeum podpisało bowiem umowę z Uniwersytetem Śląskim w Opawie, który posyła do Kocobędza studentów archeologii na praktyki. – *Muzeum przeznaczona na badania archeologiczne 150 tys. koron rocznie – wyjaśniła Vlasta Byrtusová, zastępczyni dyrektora placówki. – Kiedy jednak prowadzone są tak intensywne badania archeologiczne, potrzebujemy na to więcej środków, musimy szukać innych źródeł.*

Tymczasem dobiegają końca przygotowania do otwarcia sezonu. W najbliższy czwartek na zwiedzających czeka wiele atrakcji – zarówno dla dorosłych, jak i rodzin z dziećmi. Całodzienny program zacznie się od uroczystego powitania i przemówienia słowiańskiego magnata o godz. 9. W programie będzie m.in. pokaz historycznej szermierki zaprezentowanej przez grupę „Tizon” z Hawierzowa, która współpracuje z Archeoparkiem od jego otwarcia i jest bardzo lubiana przez odwiedzających grodzisko. W czasie tego dnia będzie można zapoznać się z historią średniowiecznej osady, wynikami badań archeologicznych, życiem dawnych Słowian i różnymi ciekawostkami. Pracownicy Archeoparku ubrani w stroje historyczne będą pokazywać zwiedzającym średniowieczne „sklepy”, zbrojownię i warsztat tkacki. Będzie można spróbować samemu ulepić naczynie z gliny, postrzelać z łuku czy sprawdzić miękkość średniowiecznego łoża.

W co się bawić?

Głosik z Ludmiłą od rana się sprzecza. I to tak głośno się sprzecza, że krasnale w lesie słyszały całą harmider. Co prawda, nie słyszały, o co się Głosik z Ludmiłą sprzecza, jednak że się sprzecza, było pewne. Postanowili więc sprawdzić, co też się stało i pomóc kolegom w dojściu do zgody.

– To mogłoby się źle skończyć! – zawyrokował Mateuszek.

– Masz rację – odpowiedział Tymeek zamykając drzwi domku.

Ruszyli na stronę redakcji. Po drodze rozważali plan mediacji, który z pewnością mógłby się przydać. Stanęli pod drzwiami i usłyszeli bardzo dokładnie kawałek rozmowy.

– A ja myślę, że powinniśmy zostać w domu!

– No właśnie, zostaniemy w domu i zrobimy porządki!

– Nie, zostaniemy w domu i będziemy odpoczywać! Pooglądamy telewizję...

– Telewizję? Zwariowałeś? Przez cały rok oglądasz telewizję!

Tymeek z Mateuszkiem nie czekali dłużej i wpadli do środka.

– O co wy dwaj tak ostro się kłócicie? – zapytał Mateuszek.

– A co ci do tego! – odparował Głosik.

Zrobiło się naprawdę nieprzyjemnie. Tymeek już chciał wychodzić obrażony, Mateuszek prawie

rzucił się na Głosika. Dobrze, że Ludmiła zorientowała się w sytuacji i zaprosiła wszystkich na kawałek pysznego ciasta. A trzeba wam wiedzieć, że Ludmiła piecze naprawdę dobre ciasta i takie ciasto Ludmiłki to prawdziwy powód do tego, by przestać się kłócić.

Siedzieli więc w czwórce i zjadali pyszne ciasto. Powoli też Głosik z Ludmiłą opowiedzieli, jaki był powód ich niesnasek.

– A bo nie możemy się dogadać, co zrobić pierwszego maja.

– Bo Ludmiła zaplanowała albo porządki generalne w domu, albo długą pieszą wycieczkę, której długość raczej przypomina ćwiczenia w wojsku, niż spokojny spacer.

– A ty byś, Głosiku, najchętniej spędził cały dzień w łóżku albo przed telewizorem.

– Ludmiłko, najfajniej by było spędzić ten dzień w łóżku przed telewizorem. Wystarczy tylko przesuwać łożko! – Głosik wpadł na fantastyczny pomysł.

– Zatrzymajcie się! Za chwilę znowu pokłócicie się nie na żarty!

– zainterweniował Mateuszek.

– A ja myślę, że rozwiązałem ten wasz spór! My w lesie organizujemy olimpiadę majową. Same ciekawe i niebanalne konkurencje przygotowujemy. Obiecuję, śmiechu będzie po pachy! – zaprosił Tymeek.

I okazało się, że problem został

Śpij kochanie

*W górze tyle gwiazd,
w dole tyle miast,
gwiazdy miastu dają znać,
że dzieci muszą spać.*

*Ach śpij kochanie,
Jeśli gwiazdkę z nieba chcesz –
dostaniesz,
czego pragniesz, daj mi znać,
ja ci wszystko mogę dać,
więc dlaczego nie chcesz spać?*

*Ach śpij, bo nocą,
kiedy gwiazdy się na siebie złączą,
wszystkie dzieci, nawet złe,
pogrążone są we śnie,
a ty jedna tylko nie.*

*Aaa, aaa,
były sobie kotki dwa,
aaa, aaa,
szarobure, szarobure obydwu.*

*Ach śpij, bo właśnie
księżyc ziewa i za chwilę zaśnie,
a gdy rano przyjdzie świt,
księżycowi będzie wstyd,
że on zasnął, a nie ty.*

Ludwik Starski

szybko rozwiązany. Jednak na kolegów można liczyć. I oczywiście można liczyć na dobre ciasto Ludmiłki.

A jak wy, Kochani Czytelnicy, spędzacie pierwszy maja? Czekamy na listy i maile, autorzy najciekawszych na pewno otrzymają od nas nagrodę!

KROPKA

Kochani czytelnicy Głosika!

Na pewno są wśród Was tacy, którzy czytając książkę zapominają o całym świecie, nie słyszą bicia zegara, szczekania psa, wołania na kolację... Macie więc szansę stać się najsympatyczniejszymi z moli – mólami książkowymi! Ktoś taki nie tylko pożera książki, ale wie o nich wszystko, lubi odwiedzać księgarnię, bibliotekę i ma swoją wielką sympatię! Na pewno ma też swoje ulubione książki, takie, które zabrałby ze sobą na bezludną wyspę...

Ja jestem z natury stworkiem bardzo ciekawskim i właśnie dzisiaj chciałabym się dowiedzieć, jakie są te Wasze ulubione książki? W związku z tym wymyśliłam zabawę pt. „**Gęsie pióro Ernestynki**”. Chodzi o to, że do 5 maja będziecie mogli przysłać do karwińskiej biblioteki krótką recenzję (własną ocenę – wystarczy

kilka zdań) Waszej ulubionej książki wraz ze swym zdjęciem z tą właśnie książeczką! Tu będziecie musieli poprosić o pomoc kogoś ze starszego rodzeństwa albo rodziców, dziadków, by zrobili Wam to zdjęcie.

Bardzo się ucieszę, kiedy będę mogła w naszym kąciку dziecięcym zaprezentować „**Galerię Przyjaciół Książek**” wraz z ich ulubieńcami! Obiecuję, że wszystkie Wasze fotografie znajdują się w naszej gazecie! Wśród autorów nadesłanych recenzji i zdjęć wylosujemy nagrody niespodzianki, a może kilka najciekawszych recenzji zasłuży sobie na opublikowanie w „Głosiku”! Jak myślicie, będzie świetna zabawa? To zależy już tylko od Waszej fantazji i pomysłowości.

Dużo słonecznych pozdrowień śle

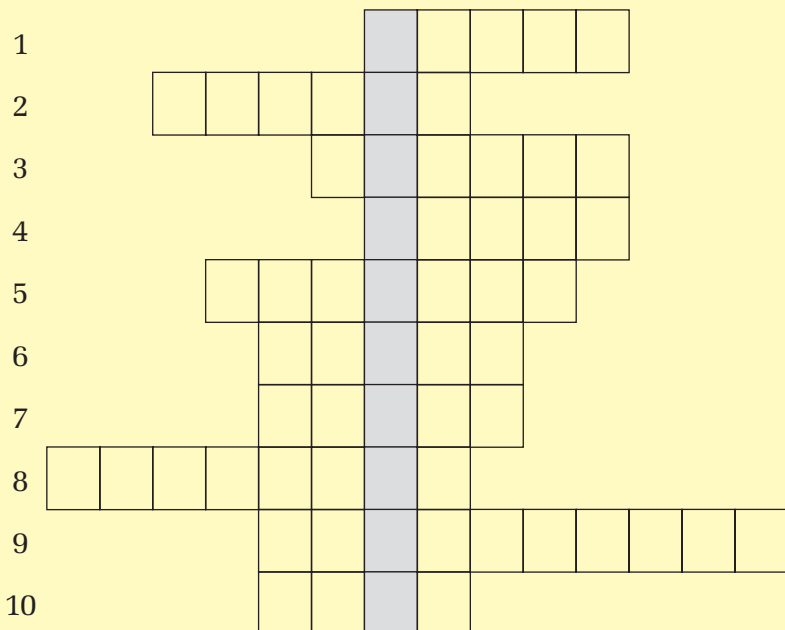
Myszka Ernestynka

KRZYŻÓWKA Z KSIĄŻKĄ

Dziś mamy dla Was krzyżówkę, w którą należy wpisać brakujące słowa w cytatach z ulubionych wierszy dla dzieci. Jeżeli nie będziecie znali odpowiedzi, poproście rodziców o pomoc.

1. Murzynek ... w Afryce mieszka.
2. Na Wawelu, proszę pana, mieszkał smok, co zawsze z rana zjadał ... lub barana.
3. Skoczył stołek do wiaderka, zaprosił je do ...
4. Pan kotek był chory i ... w łóżeczku.
5. Rada małpa, że się śmieli, kiedy mogła udać człeka, widząc panią raz w ..., wlała pod stół – cicho czeka.
6. – Wrzuciłeś Grzesiu list do skrzynki, jak prosiłam? – List, proszę ...? List? Wrzuciłem, ciociu miła!
7. Mam trzy ..., trzy i pół, brodą sięgam ponad stół.
8. Wyszedł Romek przed domek szukać w sadzie ...
9. Stoi na stacji ..., ciężka, ogromna i pot z niej spływa: tłusta oliwa.
10. Na ulicy Trybunalskiej mieszka sobie ... Pytański.

Na rozwiązanie czekamy jak zwykle do końca przyszłego tygodnia. Nagrody są już przygotowane!

JAK POWIEDZIEĆ

Kochany Lojzku!

Piszem do Ciebie, bo mi mama zgupła. Zaczła chodzić do zahradnictwi a niechować tam całym pyndzjy. Jo Ci powiyem, że jo w gospodzie niechóm miyni, niż óna w tym zahradnictwi. Mómy pełny sklep mulczowaci kury, aż se bojym, coby z tego jaki chroboki nie wylazły. Do chałupy nie idzie wylżyć, bo trzeba przekroczać ty wszystkie sazenice a okrasne kerze. Ostatnio tam przybyły aj jehlicznany. Mama w powycionganych teplakach góni po zogónach i domówić se z nióm nie idzie. Jedyne o czym umiy mówić, to sóm ty sazenice, trwalki, popinawe rostliny a skalniczki. Jak se ku tymu dorachujesz wszystkie hnojwiwa, tak katastrofa gotowo. Pytliki a nadoby z hnojwym mi wraziła do garaży. Kupiła mi aj nowóm sekaczke, cobych se też chycił jaksy roboty. Eszcze że mi nie koże targać plewel, bo to bych nie przeżył. I tak se mi už śni o tym, jak mnie ta sekaczka po zogradzie nagano. Tak se nie dziw, że to tu piszym takim dziwnym jynzykym, ale jo ni móm siły to przekłodać na bardziyj normalny.

Francek

Drogi Franciszku!

Muszę przyznać, że trochę się napracowałem nad rozszyfrowaniem Twojego listu. No cóż, ja sam nie należę do fanów ogrodnictwa i nie odwiedzam sklepów ogrodniczych (nie zahradnictwi) zbyt często. Więc domyślam się tylko, że w piwnicy (nie sklepie) macie korę ogrodową, a nie nowy gatunek kur, na co wskazywałoby Twoje określenie *mulczowaci kura*. Trudności z przechodzeniem koło sadzonek (nie sazenic), krzewów ozdobnych (a nie okrasny kerzów) oraz iglaków (nie jehlicznarów) powinny szybko zniknąć, bo przecież mama wysadzi je w ogrodzie w najbliższym czasie. Moja mama też w starych dresach (nie teplakach) biega po ogródku, więc wiem, co to za widok. Rośliny trwałe (nie trwalki), pnące (nie popinawe) i rośliny wysokogórskie (nie skalniczki) również są jej ulubionym tematem do rozmów. Wyobrażam sobie Twoje przerażenie, jak zobaczyłeś w garażu te wszystkie pojemniki (nie nadoby) z nawozem (nie hnojwym), które Twoja mama tam wsadziła (nie wraziła). Gratuluję natomiast nowej kosiarki (nie sekaczki)! Koszenie trawy jest dużo przyjemniejsze od rwania chwastów (nie plewelu)! A więc powodzenia!

Alojzy

Zahradnictwi – sklep ogrodniczy

Sklep – piwnica

Mulczowaci kura – kora ogrodowa

Sazenice – sadzonki

Okrasne kerze – krzewy ozdobne

Jehlicznany – iglaki

Teplaki – dresy

Trwalki – rośliny trwałe

Popinawe rośliny – rośliny pnące

Skalniczki – rośliny wysokogórskie, skalne

Nadoby – pojemniki, naczynia

Hnojwiwo – nawóz

Wrazić – wsadzić

Sekaczka – kosiarka

Plewel – chwasty

(hs)

ALE HECA

Do gospody przyszedł jedyn dziadoga. Uwidził, że przy jednym ze stołów siedzi jakisi facet i czyto gazete, a obok niego stoi talyrz z zupóm. Przysunął se go i zaczón jeść. Jak już zaczęło przeświycać dno, uwidził zamazany grzebiyń. Zrobiło mu sie źle i zwrócił całóm zupe na talyrz. Wtedy tyn, co czytoł gazete, pyto: – Czy pan też już trefił na tyn pieróński grzebiyń?

– Jaki wolisz piwo: jasne czy ciymne?

– Jasne. Niedowno zech wypił osiymnost jasných piw i czulech sie dobrze. A potym zech wypił jyny jedno ciymne i następnego dnia mnie strasznie leb boló!

– Wiyisz – chwoli sie synek rówieśnikóm – rodzice mi kupili psa!

– Co ty powiyisz! Przeca ci go nie chcieli kupić.

– To prowda. Alech im powiedzioł, że chcym mieć braciszka. Uznali, że pies ich bydzie kosztowoł miyni...

Nauczycielka mówi:

– W Europie mómy dwanostóm prędzej niż w Ameryce. Kiery mi powiy czymu?

– Bo Ameryke odkryli nieskorzy niż Europe.

Baba do chlópá:

– Zóndź dzisio do fotografa.

– A po co?

– Żeby ci zrobil zdjęci.

– Na co?

– Kiejsi żeś przeca mówił, że chcesz mieć na pómniku zdjęci...

– Snoci żeś wygroł w totolotka. Jeżes chyba szczęśliwy?

– Kapke.

– Co to znaczy kapke?

– Nó, bo uciykła moja baba. Bylech szczęśliwy. Ale bestyja wziyna ze sobóm mój totolotkowy kupón. I moji szczęści w połowie wyparowało...

Do policajta przychodzi kolega.

– Wylż do środka – prawi policajt.

– Kie móm zamazane nogi – tyn drugi na to.

– I co z tego?! Przeca widzym, żeś przyszedł w bótach!

– Władeczku, póđź na obiod, bo ci zupa ochłódnie! – woło Szymón.

– Za chwileczke! – odpowiało znad kómputera Władzio. – Udało mi sie złómac szyf!

– I na pewno myślisz, że ci go sklejm!

Spotkały sie dwie baby. Jedna mówi do drugij:

– Moja Janka mo strasznie dobre serce. Wczora sie mie pytała, czy móm jaki majtki i koszule, w kierych już nie chodzym.

– Żeby dać biydnym?

– Ni, tym sagim babbkóm, kiere ukradkym ogłádo její ojciec w gaze tach.

Była żoną Mozarta

Młoda aktorka Jolanta Bałon (z domu Gałuszka) mieszka w Ołomuńcu i rozpoczyna właśnie czwarty sezon na deskach Teatru Szumperk. Widzowie u podnóża Jesioników mogli ją zobaczyć m.in. w rolach Winifred w sztuce „Limonádový Joe“, Orsetty w „Awanturze w Chioggi“, Maszy w „Pociągach pod specjalnym nadzorem“ i Konstancji w „Amadeuszu“. Prócz tego występowała gościnnie na scenie operetkowej Narodowego Teatru Morawsko-Śląskiego w Ostrawie.

Ciągle czuje się Zaolziańką, miło wspomina lata spędzone w PSP w Hawierzowie Błędowicach i Akademii Handlowej w Czeskim Cieszynie. Rozmawiamy w domu jej rodziców w Żywocicach, dokąd z przyjemnością wraca.

W jaki sposób trafiłaś akurat do Szumperka?

Studiowałam w prywatnej Wyższej Szkole Aktorskiej w Pradze. Pod koniec ostatniego roku studiów jest w zwyczaju wysyłać do różnych teatrów życiorysy oraz zaproszenia na przedstawienia absolwentkie. Ja też tak zrobiłam, z niektórych teatrów dostałam odpowiedź, z innych nie... Teatr Szumperk najpierw przesłał odmowną odpowiedź, jednak w niespełna rok później zaproponował mi stały angaż.

A czy próbowałaś szczęścia w Sценie Polskiej Teatru Cieszyńskiego?

Prawdę powiedziawszy – po studiach, w dodatku w Pradze większość młodych aktorów ma taką – jak by to nazwać – chęć „rozlotu”, pokazania się najpierw gdzieś indziej, poznania świata, innych teatrów. Dlatego nie myślałam wtedy o Scenie Polskiej.

stwie – też spotykałam się z Zaolziańkami. A jeżeli już byłam w kontakcie z językiem czeskim, to w jego „ostrawskiej” postaci. Dlatego w Pradze nie było mi początkowo łatwo. Muszę powiedzieć, że dopiero teraz, po trzech latach w Szumperku, nie muszę się wreszcie koncentrować na właściwej wymowie i akcencie, co w pewnym stopniu utrudniało mi swobodę grania.

Niedawno dostałaś dwie nagrody – jury fachowego i jury studenckiego na Festiwalu im. Miloša Movnara za najlepszą rolę kobiecą w ub. sezonie teatralnym. Co to za festiwal?

Miloš Movnar był młodym aktorem grającym w Szumperku, który zmarł na raka. Festiwal odbywa się na jego pamiątkę, w tym roku odbył się już po raz piętnasty. Są to, jak mówimy, takie „szumperckie oscary”. Choć chodzi o konkurs przebiegający tylko w ramach nasze-

Jolanta Bałon ze statuetką – nagrodą za najlepszą rolę kobiecą, przyznaną jej na tegorocznym Festiwalu im. Miloša Movnara.

nie zdobyłaby nagrody. Myślę, że jest dużo dobrych aktorów, lecz by aktor mógł w pełni rozwinąć swój talent, potrzebuje dobrej roli. A ciekawych ról dramatycznych, zwłaszcza dla młodych kobiet, jest mało.

W zespole szumperckiego teatru nie jesteś jedyną osobą o zaolziańskich korzeniach. Od kilkudziesięciu lat jest tam zaangażowany Stanisław Wańnik, który rozpoczynał swą karierę aktorską na deskach Sceny Polskiej TC...

Tak, i z panem Wańkiem rozmawiamy między sobą czysto po polsku. Dla naszych kolegów jest to takie trochę egzotyczne...

Zauważyłam też, że używasz, również w Szumperku, nazwiska Bałon – bez końcówki – ová. Czy to urzędowa forma twojego nazwiska?

Nie, w dowodzie jestem Bałonová (choć, być może, w przyszłości to zmienię). Ale czuję mocno swe zaolziańskie korzenie i bardziej mi odpowiada forma Jolanta Bałon.

Gdyby Cię poproszono o gościnnie występ w Scenie Polskiej, czy skorzystałabyś z zaproszenia?

O, na pewno! Bardzo mnie ta możliwość pociąga. Byłoby to dla mnie nie lada wyzwanie, bo – prawdę mówiąc – boję się, że obecnie, gdy nie mam już na co dzień kontaktu z językiem polskim, mogłabym mieć podobne problemy z poprawną wymową, jakie dawniej miałam w czeskim. Wiem nawet o konkretnej roli, w której ten mój „handicap” można by wykorzystać...

DANUTA CHLUP

Dariusz Kornowski oraz Helena Szawłowska w prowadzonej przez nich galerii „Kropka”.

Pomiędzy klientem a artystą

Galeria „Kropka” od marca ub. roku prezentuje prace artystów z Polski i Republiki Czeskiej. Poprzez swoją działalność stara się promować artystów młodych, ale również pokazywać tych z większym dorobkiem artystycznym. Jej twórcami są Helena Szawłowska oraz menedżer Dariusz Kornowski.

Pani jest znana zwłaszcza uczniom i przedszkolakom gnojnickiej PSP, gdyż od trzech lat prowadzi pani w polskiej szkole kółko plastyczne.

Są to zajęcia dla dzieci młodszych i starszych. Zakres jest szeroki, rysujemy, malujemy, rzeźbimy. W czasie godzinnych zajęć, raz w tygodniu, stosujemy wszelkie możliwe techniki od monotypii, przez akwarele po pastele. Uczniowie i przedszkolacy gnojnickiej PSP są bardzo chętni do pracy. Garną się do zajęć. Zaskoczyło mnie, że tak wielu z nich systematycznie przychodzi na plastykę. Jest także wiele zdolnych dzieci i można wyłuskać prawdziwe talenty, ciekawe ujęcia tematów, zaskakujące skojarzenia, odmienne od tych prezentowanych przez świat dorosłych.

Czy ich prace też trafiają do galerii?

Już była jedna zbiorowa wystawa tych prac w naszej starej siedzibie przy ulicy Jabłonkowskiej. Mam nadzieję, że w przyszłości też uzbiera się kolekcja prac gnojnickich uczniów warta zaprezentowania w Czeskim Cieszynie, a co za tym idzie również publiczności cieszyńskiej – polskiej, która już bez przeszkód do nas dociera.

Co panią skłoniło do założenia galerii w Czeskim Cieszynie?

Po pierwsze tu mieszkam. Założenie galerii sztuki kusilo mnie od dawien dawna. Sama maluję, więc chciałam nie tylko pokazywać swoje prace, ale również innych. Myślę, że coś takiego tu się przydaje, bo naprawdę tu nie ma za wiele miejsc, w których można mieć kontakt ze sztuką nowoczesną. Poza tym sztuka wpływa na niewerbalny, lecz emocjonalny przepływ idei, stanowiąc czynnik integracji podzielonego miasta.

Czy w Czeskim Cieszynie jest popyt na sztukę nowoczesną?

Jest duże zainteresowanie sztuką, jest wielu zwiedzających wystawy i zaglądających, ot tak, do galerii. Może sprzedaż tych obiektów nie jest aż tak prosta... Dla przeciętnie zarabiającego człowieka są to bowiem obiekty drogie. Ale, myślę, że trzeba ludzi przyzwyczaić do obcowania ze sztuką, wyrobić im ten nawyk, uświadomić, że nie tylko rzeczy typu telewizor są w domu potrzebne, ale coś innego, wartościowego, co cieszy oko, czasem zastanawia i rozwija w nas ludzi...

Czy wystawia Pani również prace artystów zaolziańskich?

Tak. Właśnie tych zrzeszonych w Polskim Stowarzyszeniu Artystów Plastyków w Republice Czeskiej. Właśnie z nimi utrzymuję najściślejsze kontakty. Prezentowałam już wielu, a między innymi Pawła Wałacha, Darinę Krygiel, Basię Kowalczyk czy Oskara Pawłasa. Taki przekrój znanych postaci artystycznych Zaolzia. Nawet teraz ich prace są wystawione w trzeciej sali galerii.

Co na Zaolziu cieszy się popytem, zainteresowaniem? Malarstwo, grafika, rzeźba?

Rzeźby cieszą się mniejszym zainteresowaniem. Największym wzięciem cieszy się malarstwo olejne i raczej realistyczne. Choć mieliśmy tu prace abstrakcyjne Lecha Leddeckiego, którymi zachwycało się bardzo wiele osób, ale zadziałała bariera cenowa. Nie od razu znajdowały kupców.

To znaczy, że pejzaże beskidzkie idą jak ciepłe bułeczki – tak samo, jak jelenie na rykowisku?

Jeleni na rykowisku nie mamy. Ale dobrze sprzedawały się prace powstałe na plenerze organizowanym przez SAP pod Nawsiem – utrzymane właśnie w beskidzkim klimacie.

Czy ludzie dopytują się o jakieś ujęcia, jak pejzaż Jaworowego, widok na Godulę?

Dotychczas nie. Ale gdyby komuś na takim zależało, to byłaby taka możliwość, ponieważ wiem, kto takimi tematami się zajmuje. Ludzie poszukują przykładowo – obrazu kwiatów. *Ma pani kwiatki na obrazku?* – pytają wchodząc. A wychodząc nierzadko trzymają pod pachą obraz o zupełnie innej tematyce.

Czyli jesteście skrzynką kontaktową między klientem a artystą?

Staramy się. Trzeba wychodzić naprzeciw gustom i oczekiwaniom. Nie tylko to, co nam się podoba, jest warte zaprezentowania, bo to nie zawsze jest zgodne z tym, co ludzie chcą kupić.

MARTYNA RADŁOWSKA-OBRSUNIK

W roli Konstancji, żony Mozarta.

Czy grając w czeskim teatrze, a przedtem jeszcze studiując aktorstwo na czeskiej uczelni w Pradze, nie miałaś problemów z polskim akcentem?

Och, miałam! Na początku, na pierwszym roku studiów, bardzo z tym walczyłam, musiałam wiele czasu poświęcić ćwiczeniom głosowym. W domu rodzinnym mówimy gwarą, w szkole mówiłam po polsku, w wolnym czasie – czy to w zespole „Suszanie”, czy w Harcer-

go teatru, to dla mnie nagroda ma duże znaczenie. Mogę się wreszcie porównać z takimi aktorkami, jak Olga Kaštická czy Bohdana Pavlíková, które grają już wiele lat i w ubiegłych sezonach nieraz zdobywały te nagrody.

„Movnara” otrzymałaś za rolę Konstancji w sztuce Petera Shaffera „Amadeusz”. Większość widzów, którzy przyszli na ten spektakl do teatru, widziała zapewne sławny film „Ama-

WTOREK 29 KWIETNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.30** Smoczne opowieści **9.00** Jedynkowe przedszkole **9.30** Atlantis High **10.00** Zwierzowiec - Zanim weźmiesz... pies domowy **10.20** Zdrowo z Jedynką **10.40** Z EUROpą na ty - jak zdobyć pieniądze **11.10** Moda na sukces (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Tak jak w Unii **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.00** To fantastyczne światło - Światło rozumu **14.25** Aktualne do bólu - Opolskie Konfrontacje Teatralne **15.00** Wiadomości **15.10** Miłość puka do drzwi (s.) **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.30** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.00** Mistrzostwa Świata - Rajd Tunezji **20.20** Rozmowy kontrolowane **22.00** Misja specjalna **22.35** Nawiedzona (film USA) **0.05** Poczta z Kosowa **0.25** Życie i cała reszta (film kopr.) **2.10** Był taki dzień 29 kwietnia **2.12** Notacje - Ks. kard. Henryk Gulbinowicz.

TVP 2

6.15 Statek miłości (s.) **7.20** Krzyże celtyckie **7.45** Bodzio, mały helikopter - Przygody w Holandii **8.05** M jak miłość (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **11.05** Sądzieli - Próba sił (s.) **11.40** Robin Hood - Nie będzcie pokojem (s.) **12.30** Złotopolscy - Sieć (s.) **13.00** Człowiek i orki **13.55** Z kabaretowego archiwum **14.10** Podróże z żartem - Podróże za chlebem **15.05** Gliniarz i prokurator - Nieudane spotkanie (s.) **15.55** M jak miłość (s.) **16.50** Stawka większa niż życie - Oblężenie **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **19.00** Koło fortuny **19.40** Kocham kino **20.05** M jak miłość (s.) **20.55** Kulisy serialu „M jak miłość” **21.05** Magazyn Ekspresu Reporterów **21.50** Prego **23.30** Liga Mistrzów - Skróty **0.00** Panorama **0.20** Clara Sheller - Stan tajemnicy (film franc.) **1.15** W sercu tropików - Ameryka Południowa.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info **6.41** Przegląd prasy **7.16** Serwis ekonomiczny **7.45** Aktualności **7.50** Gramy dla was **8.02** Gość poranka **8.35** Korespondent TVP o poranku **8.45** Schlesien Journal **10.06** Serwis kulturalny **10.13** Gość poranka **11.03** Biznes - otwarcie dnia **12.07** Komentarz - kraj **13.07** Komentarz - świat **15.08** Raport z Polski **16.13** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.50** Relacje **17.00** TV Katowice poleca **18.00** Aktualności **18.55** Wokół nas **19.10** Tropiciele **19.25** Bliżej natury **19.55** TV Katowice zaprasza **20.01** Minęła 20-ta **21.05** Telekurier bliżej ciebie **21.45** Aktualności **22.16** Ekonomia i rynek (mag.) **0.04** Płacąc za sprawiedliwość.

POLSAT

5.30 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) **6.15** Adam i Ewa (s.) **6.45** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **7.30** Wielka wygrana (teleturniej) **8.30** Słoneczny patrol (s.) **9.30** Strażnik Teksasu (s.) **10.30** Beverly Hills 90210 (s.) **11.30** Samo życie (s.) **12.00** Zamieńmy się z żonami **13.00** Rodzina zastępcza plus - Radykalne kroki (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **15.15** Świat według Bundych (s.) **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Chirurdzy (s.) **17.30** I kto tu rządzi? **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.00** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) **21.00** Bez przedawnienia (film USA) **23.50** 1300 gramów (film USA) **0.50** Millennium.

TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Josef Lada **9.15** Odkryte powiązania **9.30** Koty (film czes.) **11.00** Program muzyczny **11.25** Zamki - białe miejsca naszej historii **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Ćwiczmy z TVC **13.40** Czas dla rodziny **14.05** Córki McLeoda (s.) **14.50** Legendy Kung Fu (s.) **15.35** Simpsonowie (s. anim.) **16.00** Nauka jest zabawna **16.25** Program dyskusyjny **16.45** Zaczarowane przedszkole **17.15** AZ-kwiz **17.40** Czarne owce (pr. publ.) **17.55** Prognoza pogody **17.57** Minuta z przyrody **18.00** Wiadomości regionalne **18.15** Dom - to sztuka (mag.) **18.40** Żywe serce Europy **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 **19.00** Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport **20.00** Katastrofy łodzi podwodnych (dok.) **21.00** Wszystko party (talk show) **21.45** Co tydzień zabrał (pr. sat.) **22.15** Dzień kobiet Buriana **22.40** W biegu (pr. muz.) **23.25** Losowanie Szczęśliwej 10 **23.30** Reporterzy TVC **0.10** Podróż po... **0.35** Taxi **1.05** Między nami zwierzętami.

TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Kosmopolis (mag.) **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.25** AZ-kwiz **11.50** Żywe serce Europy **12.00** Chłopaki w akcji (mag. kul.) **12.30** Czarne owce **12.50** Boisko 7 (dla dzieci) **15.05** Gwiazda mojego serca (1938 - 1948) **15.20** Mity i fakty historii **16.20** Rembrandt: Nocna straż (cykl dok.) **17.10** Niewygodni (cykl dok.) **17.30** Pamięć drzew **17.45** 72 imiona czeskiej historii **18.00** Klucz (mag.) **18.30** Babel (mag.) **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05** Adult English Zone **19.25** Ćwiczmy z TVC **19.35** Simpsonowie (s. anim.) **20.00** Czaszka (dok.) **20.25** Studio piłki nożnej: Manchester United - FC Barcelona **23.05** Kinobox (mag.) **23.35** Klub dokumentalny: Mój Ahasver **0.40** Wieczór na temat... Czesi na K2.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Cud Juany (s.) **9.30** Lekarz w Prowansji (film niem.) **11.20** Ulica (s.) **12.05** To morderstwo, napisała (s.) **13.00** Lenssen i spółka (s.) **13.50** Dwóch i pół (s.) **14.15** Veronica Mars (s.) **15.10** Smallville (s.) **16.05** Dowody zbrodni (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** Prawo i porządek: Zbrodnicy zamiar (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **21.10** Kryminalne zagadki Miami (s.) **22.05** 112 (mag.) **22.40** Kolekcjoner kości (film USA) **0.55** Martwa strefa (s.).

PRIMA

6.15 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) **6.30** Wiadomości regionalne **7.05** Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) **7.35** Sabrina - nastoletnia czarownica (s.) **8.30** Dzieciół Woody (s. anim.) **8.45** St. Tropez (s.) **9.50** Portowi policjanci (s.) **10.50** Siódme niebo (s.) **11.45** Diagnoza morderstwo (s.) **12.45** Renegat (s.) **13.45** Podkomisarz Brenda Johnson (s.) **14.40** Chirurdzy (s.) **15.40** Podkomisarz Brenda Johnson (s.) **16.40** Jordan (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **17.45** Minuty regionu **18.00** 5 kontra 5 (pr. roz.) **18.45** Milioner (kwiz show) **19.30** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Bardzo delikatne związki (s.) **21.20** Zabawy z piłką (film USA) **23.20** Szpital Dobrej Nadziei (s.) **0.15** Sexy szansa **0.55** Zadzwoń do jasnovidza.

ŚRODA 30 KWIETNIA

TVP 1

5.55 Był taki dzień 30 kwietnia **6.00** Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.30** Łatek - Szalona petarda **9.00** Domisie - Zaginiony żółw **9.35** Lilli czarodziejka - Lilli i Robin Hood **10.00** Kwadrans na kawę **10.20** Borem, lasem... **10.40** Pan Śmieć **10.45** Z EUROpą na ty - jak zdobyć pieniądze **11.10** Moda na sukces (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Siła z natury **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.00** Errata do biografii - Feliks Topolski **14.30** Raj **15.00** Wiadomości **15.10** Miłość puka do drzwi (s.) **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.30** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.00** Mistrzostwa Świata - Rajd Tunezji **20.20** Triumf (film USA) **21.55** Cienie PRL-u - Kulisy okrągłego stołu **23.00** Nieuchwytny cel (film USA) **0.30** Ekonomiczny kalejdoskop Jedynki **1.00** Jego trzy żony **2.25** Był taki dzień 30 kwietnia **2.30** Notacje - August Kowalczyk.

TVP 2

6.20 Statek miłości (s.) **7.25** Znaki czasu **7.50** Bodzio, mały helikopter **8.10** M jak miłość (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **11.05** Sądzieli - Ósmy cud świata (s.) **11.35** Robin Hood - Martwy, ale żywy (s.) **12.30** Koło fortuny **13.05** Przygody łowcy pajaków **14.05** Europa da się lubić - Macho **15.00** Gliniarz i prokurator - Niefortunny wypadek (s.) **15.55** M jak miłość (s.) **16.55** Stawka większa niż życie **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **19.05** Jeden z dziesięciu **19.35** S.O.S. Dzieciom! **20.00** Barwy szczęścia (s.) **20.45** Chelsea Londyn: FC Liverpool - Liga Mistrzów **22.55** Rodzina Trendych - Męskie sprawy (s.) **23.25** Korespondent **0.00** Panorama **0.20** Sasiadka doskonała **1.55** Videoteka dorosłego człowieka.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info **6.20** Serwis ekonomiczny **7.45** Aktualności **7.50** Gramy dla was **8.02** Gość poranka **8.35** Korespondent TVP o poranku **8.45** Zaolzie **10.06** Serwis kulturalny **10.12** Gość poranka **11.02** Biznes - otwarcie dnia **12.06** Komentarz - kraj **13.07** Komentarz - świat **15.07** Raport z Polski **16.13** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.50** TV Katowice poleca **17.00** Raport z akcji **18.00**

Aktualności **18.55** Ludzie i sprawy **19.25** Zbliżenia filmowe **19.40** Motokibic.tv **19.55** TV Katowice zaprasza **20.01** Minęła 20-ta **21.05** Telekurier bliżej ciebie **21.45** Aktualności **22.16** Ekonomia i rynek (mag.) **0.02** Śladami imperiów - Falklandy **0.28** Kondycja ludzka **0.59** Minęła 20-ta **2.10** Ekonomia i rynek (mag.).

POLSAT

5.30 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) **6.15** Adam i Ewa (s.) **6.45** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **7.30** Wielka wygrana (teleturniej) **8.30** Słoneczny patrol (s.) **9.30** Strażnik Teksasu (s.) **10.30** Beverly Hills 90210 (s.) **11.30** Samo życie (s.) **12.00** Zamieńmy się z żonami **13.00** Strzał w 10 (teleturniej) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **15.15** Świat według Bundych (s.) **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Chirurdzy (s.) **17.30** I kto tu rządzi? **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.00** I kto tu rządzi? Praca popłaca **20.30** Świat według Kiepskich (s.) **21.00** Wredne dziewczyny (film USA) **23.10** Drżące ciało (film kopr.) **1.25** Miasto zwycięzców - teleturniej.

TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Domowa kuchnia (film czes.) **10.05** Program rozrywkowy **11.05** Nadaje Studio A w trzydzieści lat później... **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Ćwiczmy z TVC **13.40** Czas dla rodziny **14.05** Córki McLeoda (s.) **14.50** Legendy Kung Fu (s.) **15.35** Simpsonowie (s. anim.) **16.00** Pani Spaghetti (film szwaj.) **16.15** Straszna historia (s. anim.) **16.45** Zaczarowane przedszkole **17.15** AZ-kwiz (teleturniej) **17.40** Czarne owce (pr. publ.) **17.55** Prognoza pogody **17.57** Minuta z przyrody **18.00** Wiadomości regionalne **18.15** Pod pokrywką (mag.) **18.40** Żywe serce Europy **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wiadomości **19.55** Losowanie Sportki i Szansy **20.00** Elite Model Look **21.00** List do Ciebie **21.55** Na tropie (mag. krym.) **22.20** Według prawa **22.45** Café X (talk show) **23.15** Musicblok (pr. muz.) **23.45** Losowanie Sportki i Szansy **23.50** Piątka w Pomarańczy **0.40** Losowanie Szczęśliwej 10 **0.50** Sabotaż (mag.) **1.15** Moda - Ekstrawagancja - Maniera.

TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Babel (mag.) **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.25** AZ-kwiz **11.50** Żywe serce Europy **12.00** Dom to sztuka (mag.) **12.30** Czarne owce (pr. publ.) **12.45** Reporterzy TVC **13.25** U nas w Europie **13.35** Teleturniej dla dzieci **14.00** Tajemnice Toma Wizarda **14.15** Nauka jest zabawna **14.40** Program dyskusyjny **15.00** Katastrofy łodzi podwodnych (dok.) **16.00** Pryzmat (mag.) **16.20** Planeta Nauki **16.45** Atlas wideo naszej przyrody (s. dok.) **16.55** Sedno **17.00** Potomkowie sław (cykl dok.) **17.30** Port (mag.) **18.00** Nie mam pracy **18.25** Historie domów (s. dok.) **18.45** Czy mnie zechcecie? (mag.) **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05** Real Chinese (kurs j. ang.) **19.20** Alright? Alright! **19.35** Simpsonowie (s. anim.) **20.00** Ten nasz czeski charakter **20.25** Studio piłki nożnej: FC Chelsea - Liverpool FC **23.05** Q (mag.) **23.30** Nowy klub filmowy: Powrót (film ros.) **1.20** Teatr żyje! Czeskie sceny.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Cud Juany (s.) **9.30** Hokus pokus (film USA) **11.25** Ulica (s.) **12.55** To morderstwo, napisała (s.) **13.45** Lenssen i spółka (s.) **14.15** Veronica Mars (s.) **15.10** Smallville (s.) **16.05** Wydział spraw zamkniętych (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** Prawo i porządek: Zbrodnicy zamiar (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Dirty Dancing II (film USA) **21.45** Na własne oczy **22.35** Agenci NCIS (s.) **23.30** 4400 (s.) **0.15** Gliniarze z Rosenheim (s.) **1.35** 112 (mag.).

PRIMA

6.15 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) **6.30** Wiadomości regionalne **7.05** Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) **7.35** Sabrina - nastoletnia czarownica (s.) **8.30** Dzieciół Woody (s. anim.) **8.45** St. Tropez (s.) **9.50** Portowi policjanci (s.) **10.50** Siódme niebo (s.) **11.45** Diagnoza morderstwo (s.) **12.45** Renegat (s.) **13.45** Podkomisarz Brenda Johnson (s.) **14.40** Chirurdzy (s.) **15.40** Podkomisarz Brenda Johnson (s.) **16.40** Jordan (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **17.45** Minuty regionu **18.00** 5 kontra 5 (pr. roz.) **18.45** Milioner (kwiz show) **19.30** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Kasia Brzydula (s.) **21.20** Top Star Magazyn **22.30** Burn Notice (s.) **23.25** Specjaliści (s.) **0.25** Szpital Dobrej Nadziei (s.) **1.15** Sexy szansa **1.55** Zadzwoń do jasnovidza.

POLONIA

WTOREK 29 KWIETNIA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Domisie **9.00** Moliki książkowe, czyli - co czytać dziecku **9.10** Magazyn Medyczny - Pijany kierowca - zero tolerancji **9.20** Alchemia zdrowia i urody (mag.) **9.40** Podróżnik - Rio Dulce **10.00** Magazyn przechodnia - Szekspir (mag.) **10.15** Zaczysze gwiazd - Stanisław Jaskółka **10.45** Ranczo (s.) **11.30** Plebania (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Pamiętaj o mnie **12.45** Sportowy tydzień **13.15** Warto kochać (s.) **14.00** 29. Przegląd Piosenki Aktorskiej - Z poważaniem, L. Cohen - koncert galowy **15.00** Forum **15.45** Nasz reportaż - Rok polski w Izraelu **16.10** Zwierzowiec **16.30** Wojciech Cejrowski - boso przez świat **17.00** Teleexpress **17.15** Domisie **17.40** Opowieści wiatru i morza (mag.) **18.00** Kurs języka polskiego. Profesor Smok i przyjaciele **18.25** Polska z bocznej drogi **18.40** Pamiętaj o mnie **18.50** Plebania (s.) **19.15** Reksio **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Komentator - magazyn międzynarodowy **21.10** Kopciuszek (s.) **21.35** Wyjechani (dok.) **22.00** Biznes z gwarancją (mag.) **22.25** Forum **23.10** Errata do biografii - Wiktor Woroszyński **23.40** Ulice Kultury **24.00** Panorama **0.15** Kurs języka polskiego. Profesor Smok i przyjaciele **0.40** Pamiętaj o mnie **0.50** Plebania (s.) **1.15** Reksio **1.30** Wiadomości **2.00** Klan (s.) **2.25** Komentator - magazyn międzynarodowy **2.55** Kopciuszek (s.) **3.20** Biznes z gwarancją (mag.) **3.40** Forum **4.20** Zaczysze gwiazd - Stanisław Jaskółka **4.45** Śniadanie na podwieczorek **5.40** Ulice Kultury (mag.).

ŚRODA 30 KWIETNIA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Domowe przedszkole **9.00** Ostoja (s.) **9.25** Skarby nieodkryte **9.50** Mini Szansa - Irena Jarocka **10.40** Z archiwum IPN - Bracia T.W. (mag.) **11.10** S. O. S. Dzieciom! (dok.) **11.30** Plebania (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Pamiętaj o mnie **12.45** Komentator - magazyn międzynarodowy **13.15** Kopciuszek (s.) **13.40** Biznes z gwarancją (mag.) **14.05** Tomasz Lis na żywo **14.55** Errata do biografii - Wiktor Woroszyński **15.25** Łączy nas Polska **15.40** Kuchnia z Okrasą **16.05** Zwarcie - Jan Tomaszewski, Ryszard Niemiec (mag.) **16.30** Ostoja (s.) **17.00** Teleexpress **17.15** Domowe przedszkole **17.40** Polska z bocznej drogi **17.55** Telewizyjne Wiadomości Literackie **18.20** S. O. S. Dzieciom! (dok.) **18.40** Pamiętaj o mnie **18.50** Plebania (s.) **19.15** Przygody Kota Filemona **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Tydzień Polski (mag.) **21.15** Noce i dnie (s.) **22.10** Tam jest nasze życie (dok.) **23.05** Tomasz Lis na żywo **24.00** Panorama **0.15** Dzika Polska - Jacek gołębie serce (dok.) **0.40** Pamiętaj o mnie **0.50** Plebania (s.) **1.15** Przygody Kota Filemona **1.30** Wiadomości **2.00** Klan **2.25** Tydzień Polski (mag.) **2.55** Noce i dnie (s.) **3.50** Tam jest nasze życie (dok.) **4.40** Tomasz Lis na żywo **5.35** S. O. S. Dzieciom! (dok.).

CZWARTEK 1 MAJA

6.00 Sie macie ludzie (dok.) **7.20** Alfabet Józefowicza - fragmenty koncertu **8.15** Dzień jak co dzień - Majowe święto (rep.) **8.30** Budzik - Kwiatki **8.55** Raj (mag.) **9.25** Telewizyjne Wiadomości Literackie **9.50** Videoteka dorosłego człowieka **10.35** Film o profeszora Lechu Leciejewiczu - Nowa Postać Świata (dok.) **11.00** Wielkie sprzątanie **11.15** Zaproszenie - Od Chopina do rockmena **11.35** Plebania (s.) **12.00** Klan (s.) **12.25** Tydzień Polski (mag.) **13.00** Wiadomości **13.10** Pamiętaj o mnie **13.20** Noce i dnie (s.) **14.10** Tam jest nasze życie (dok.) **15.00** Cienie PRL-u - Kulisy okrągłego stołu **15.50** Wyjechani (dok.) **16.15** Anna Dymna - spotkajmy się **16.35** Bzik kulturalny (mag.) **17.00** Teleexpress **17.15** Sie macie ludzie (dok.) **18.35** Pamiętaj o mnie **18.50** Plebania (s.) **19.15** Przygody Bolka i Lolka **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Z daleka, a z bliska **21.15** Persona non grata (film pol.-ros.-włoski) **23.10** Cienie PRL-u - Kulisy okrągłego stołu **24.00** Panorama **0.15** Opowieści wiatru i morza (mag.) **0.35** Pamiętaj o mnie **0.50** Plebania (s.) **1.15** Przygody Bolka i Lolka **1.30** Wiadomości **2.00** Klan (s.) **2.20** Z daleka, a z bliska **3.05** Persona non grata (film pol.-ros.-włoski) **4.55** Cienie PRL-u - Kulisy okrągłego stołu **5.45** Magazyn przechodnia (mag.).

CZWARTEK 1 MAJA

TVP 1

5.55 Był taki dzień 1 maja 6.00 Przeżyj to sam - piosenki z lat 80. 6.40 Wiosna, panie sierżancie! 8.20 Przygoda Noddy'ego na wyspie 8.50 Domisie - Hałasowacze 9.15 Moliki książkowe, czyli co czytać dziecku 9.25 Tryumf Pana Kleksa 10.40 Plebania (s.) 11.05 Klan (s.) 11.30 Przed Eurowizją 11.50 Defilada 13.00 Wiadomości 13.10 Jedyńka w ogrodach 13.20 Złota sobota 14.05 Jedyńka w ogrodach 14.20 RRRrrrr!!! (film franc.) 15.55 Jedyńka w ogrodach 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Jedyńka w ogrodach 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 19.55 Mistrzostwa Świata - Rajd Tunezji 20.15 Wyspa piratów (film kop.) 22.20 Haker 23.50 Symetria 1.30 Widziadło.

TVP 2

6.30 Statek miłości (s.) 7.20 Nowe przygody Wilhelma Tella 8.15 Złotopolscy - Marta ma dołek (s.) 8.45 Barwy szczęścia (s.) 9.15 Austin Stevens pogromca węży - Wąż, który zabił Kleopatę 10.00 Zbyt wiele (film kop.) 12.00 Powrót do przyszłości (film USA) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy - Co się stało z Waldkiem? (s.) 15.05 Duże dzieci - wydanie specjalne 16.10 Starsza pani musi zniknąć (film USA) 17.40 Kulisy Gwiazdy tańczą na lodzie 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Podróże z żartem - Podróże z artystami 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.35 AC Fiorentina : Glasgow Rangers - Puchar UEFA 22.50 Hity na czasie - Zielona Góra 23.40 Puchar UEFA - Skróty 0.00 Panorama 0.15 Amityville (film USA) 1.45 Trop z Blackwater (film kop.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.11 Przegląd prasy 7.45 Aktualności 7.50 Śląski klub filmowy 8.45 Ślązaków portret własny 9.18 Serwis ekonomiczny 10.00 Reportaż TVP info 10.55 Serwis kulturalny 12.05 Komentarz - kraj 13.07 Komentarz - świat 14.04 Komentarz - kraj 15.05 Raport z Polski 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.50 Rozmowy z Markiem Kempskim 17.15 Reportaż TVP info 17.30 Serwis info 18.00 Aktualności 18.55 Nasz reportaż 19.10 Uwaga! Weekend! Informator kulturalny 20.01 Minęła 20-ta 21.05 Telekurier bliżej ciebie 21.45 Aktualności 23.03 Sportowy wieczór 23.30 Półkownicy 0.02 Minęła 20-ta

POLSAT

5.30 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 6.15 Czarodziejki (s.) 6.45 Piotruś Pan i piraci 7.15 Gadżet i Gadżetinis (s. anim.) 7.45 Tutenstein 8.15 Łabędzie nutki 9.45 Stuart Malutki II 11.25 Bogate biedaki 13.15 Bogowie muszą być szaleni (film USA) 15.35 Pijany mistrz 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 Tylko miłość (s.) 21.00 Sezon na leszcza 23.00 Wallander - Wioskowy głupek (film szwedzki) 1.05 Miasto zwycięzców.

TVC 1

6.00 O róży i słowiku (bajka) 6.40 Mały kabaret telewizyjny 7.25 Zaczarowane przedszkole 7.55 Śpiewanki 8.00 O królowie ze złotym łukiem (bajka) 9.05 Sigourney Weaver wśród goryli (dok.) 9.55 Król sokołów (bajka) 11.35 Piosenki Ivana Mládka 12.00 Wiadomości 12.05 Brno Open 2008 12.50 Złote rączki 13.05 Maria Różyczka (bajka) 14.15 Meduza (lista przeb.) 14.45 Cudowny świat: Voodoo (cykl dok.) 15.10 Kilius-Baumler kontra Bielousow-Protopopov 16.05 Tři vejce do skla (film czes.) 17.30 Ogród to sztuka (mag.) 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości 18.05 Bajka 18.35 Śpiewanki 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 Benefis Lubomira Lipskiego 20.55 Śladami gwiazd 21.25 Co znajdziesz w życiu (film czes.) 23.05 Wiadomości, sport 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.20 Wydział spraw zamkniętych (s.) 0.00 Na osłep 0.30 Musicblok 0.55 Według prawa 1.20 Ten nasz czeski charakter.

TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości re-

gionalne 7.50 Panorama 8.30 Tajemnice dziej natury (s. dok.) 9.00 Czy mnie zechcecie? (mag.) 9.15 Bębny nad Mohawkim (film USA) 11.00 Europejski koncert 2008 13.00 Bellevue (film czes.) 14.15 Spostrzeżenia z zagranicy 14.25 Urlop w Wenecji (film USA-br.) 16.05 Kroměříž (dok.) 16.35 60. Międzynarodowy Festiwal Muzyczny Praska Wiosna 2005 (koncert) 18.00 Praska Wiosna (dok.) 19.00 Olza (koncert) 20.00 Siedem światel (dok.) 21.00 Historie.cs 21.55 Piękne zguby (talk show) 22.20 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 22.35 Klub Filmowy: Kraj syg (film USA-br.) 0.05 Mieszczanin szlachcicem.

NOVA

6.00 Brzydkie kaczątko (s. anim.) 6.25 El dorado (film anim.) 8.00 Beethoven 5 (film USA) 9.50 Obušku, z pytle ven! (bajka) 11.05 Mali agenci (film USA) 12.50 Lizzie McGuire (film USA) 14.35 Jak rozwód, to rozwód (film czes.) 16.00 Bodyguard (film USA) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) 21.20 Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) 22.10 Skazany na śmierć (s.) 23.05 Łańcuch poleceń (film USA) 1.15 Na własne oczy.

PRIMA

6.15 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) 6.30 Wiadomości regionalne 7.05 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) 7.35 Sabrina - nastoletnia czarownica (s.) 8.00 Jak ukraść milion dolarów (film USA) 10.35 Zmierzch tytanów (film br.) 13.00 Żukosoczek (film USA) 15.00 Urlop z Andělem (film czes.) 16.25 Garfield (film USA) 18.00 5 kontra 5 (pr. roz.) 18.45 Milioner (kwiz show) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Bardzo delikatne związki (s.) 21.20 Najbardziej niesamowite widea świata 22.15 Herosi (s.) 23.15 Specjaliści (s.) 0.15 Szpital Dobrej Nadziei (s.) 1.05 Sexy szansa 1.45 Zadzwoń do jasnovidza.

PIĄTEK 2 MAJA

TVP 1

5.55 Był taki dzień 2 maja 6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.30 Sekretny świat misia Beniamina 8.55 Budzik - Rower 9.20 Tam i z powrotem - Poparzenie słoneczne 9.50 Spartakus (film USA) 13.00 Wiadomości 13.10 Plebania (s.) 13.35 Klan (s.) 14.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.25 Europejczyk - Rodzinny 15.00 Wiadomości 15.10 Miłość puka do drzwi (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.00 Mistrzostwa Świata - Rajd Tunezji 20.15 Szybzy od błyskawicy 22.10 Glina (s.) 23.00 Następca parszywej dwunastki (film USA) 0.25 Orzeł (film kop.) 2.20 Był taki dzień 2 maja.

TVP 2

6.00 Statek miłości (s.) 6.50 Ali Baba 7.45 M jak miłość (s.) 8.35 Barwy szczęścia (s.) 9.05 Wojciech Cejrowski boso przez świat - Fatima 9.35 Sześć dni strusia 11.20 Majorka nieznaną (film bryt.) 12.20 Vice versa (film USA) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Święta wojna - EkoBercik (s.) 15.05 Tak to leciało! 16.00 Harry i Hendersonowie (film USA) 17.40 KabareTOP czyli Kabaretowa Lista Przebojów 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.10 Wideoteka dorosłego człowieka - Christopher Hamill 20.05 Gwiazdy tańczą na lodzie 22.50 Podkomisarz Brenda Johnson (film USA) 23.40 Policjanci z Pitbuli 23.45 EUROexpress 0.00 Panorama 0.15 Podejrzane zdjęcia (film USA).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.23 Przegląd prasy 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.02 Gość poranka 8.35 Korespondent TVP o poranku 8.45 Wokół nas 9.17 Serwis ekonomiczny 10.06 Serwis kulturalny 10.13 Gość poranka 12.09 Komentarz - kraj 15.08 Raport z Polski 15.30 Serwis info 16.13 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.50 Kronika miejska - Rybnik 17.00 Program publicystyczny 18.00 Aktualności 18.55 Punkt widzenia 19.05 Nasz reportaż 19.20 Trudny rynek 19.40 Wokół nas 19.55 TV Katowice zaprasza 20.01 Minęła 20-ta 21.05 Telekurier bliżej ciebie 21.45 Aktualności 22.16 Ekonomia i rynek (mag.) 0.02 Półkownicy 1.09 Minęła 20-ta.

POLSAT

6.15 Adam i Ewa (s.) 6.45 Sabrina, nasto-

letnia czarownica (s.) 7.30 Wielka wygrana (teleturniej) 8.15 Słoneczny patrol (s.) 9.15 Strażnik Teksasu (s.) 10.15 Beverly Hills 90210 (s.) 11.15 Samo życie 12.15 Tylko miłość (s.) 13.15 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 15.15 Świat według Bundy'ch (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Chirurgi (s.) 17.30 I kto tu rządzi? 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 Sam w domu po raz trzeci (film USA) 22.15 Oczy węża (film USA) 0.25 Gdy zapada zmrok (film kop.) 2.05 Miasto zwycięzców (teleturniej).

TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Jakie włosy ma Złotowłosa? (bajka) 9.00 Architekt Josef Zitek 9.30 100 lat Teatru Narodowego 10.05 Telewizyjne lekcje tańca 10.25 Piosenki na maj 11.00 Kolory życia (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Ćwiczmy z TVC 13.40 Czas dla rodziny 14.05 Córki McLeoda (s.) 14.50 Simpsonowie (s. anim.) 15.15 Garfield i przyjaciele (s. anim.) 15.40 Lot 29 (s.) 16.00 Sezamkowy angielski 16.15 Ferda (s. anim.) 16.40 Labirynt 17.15 AZ-kwiz 17.40 Sprawa dla ombudsmna 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości 18.15 Mieszkać - to sztuka (mag.) 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 Szpital na peryferiach (s.) 21.00 Program rozrywkowy 22.00 Talk show Jana Krausa 22.45 Seks w wielkim mieście (s.) 23.10 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy na milion 23.15 Losowanie Euromilionów 23.20 Córka mojego szefa (film USA) 0.45 Wszystko party 1.30 Simpsonowie.

TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 6.45 Dołącz do nas 7.00 Nie poddawaj się 7.15 Powrót kanclerza (dok.) 7.50 Panorama 8.30 Nie mam pracy 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.25 AZ-kwiz 11.50 Żywe serce Europy 12.00 Ogród to sztuka 12.25 Labirynt 12.55 Ten nasz czeski charakter 13.25 Pani Spaghetti (film szwaj.) 13.40 Straszna historia (s. anim.) 14.05 Złote rączki 14.25 Meduza (lista przeb.) 14.55 Najslyniejsze kluby piłkarskie (cykl dok.) 15.50 Cudowny świat: Voodoo (cykl dok.) 16.15 Europa dziś (mag.) 16.40 Tysiąc lat czeskiego myślenia (cykl dok.) 17.10 Muzeum wojskowych mundurów (cykl dok.) 17.20 Dołącz do nas 17.35 Nie poddawaj się 17.55 Wiadomości w języku migowym 18.00 Kosmopolis 18.25 Magazyn Ligi Mistrzów 18.50 MŚ w hokeju na lodzie 2008 Kanada: Dania - Czechy 21.30 MŚ w hokeju na lodzie 2008 Kanada: Kanada - Słowenia 0.00 Mieszczanin szlachcicem 1.45 Siedem światel (dok.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Cud Juany (s.) 9.30 Miejsce zbrodni: Kolonia (film niem.) 11.15 Ulica (s.) 12.00 To morderstwo, napisała (s.) 12.55 Lenssen i spółka (s.) 13.50 Dwóch i pół (s.) 14.15 Veronica Mars (s.) 15.10 Smallville (s.) 16.05 Dowody zbrodni (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 Prawo i porządek: Zbrodnicy zamiar (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Poszukiwacze zaginionej Arki (film USA) 22.20 Boski zigoło (film USA) 0.00 Saper (film USA) 1.40 Martwa strefa (s.).

PRIMA

6.15 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) 6.30 Wiadomości regionalne 7.05 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) 7.35 Sabrina - nastoletnia czarownica (s.) 8.30 Dziękuję Wody (s. anim.) 8.45 St. Tropez (s.) 9.50 Portowi policjanci (s.) 10.50 Siódme niebo (s.) 11.45 Diagnoza morderstwo (s.) 12.45 Renegat (s.) 13.45 Podkomisarz Brenda Johnson (s.) 14.40 Chirurgowie (s.) 15.40 Podkomisarz Brenda Johnson (s.) 16.40 Jordan (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 17.45 Minuty regionu 18.00 5 kontra 5 (pr. roz.) 18.45 Milioner (kwiz show) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Zgadnij, kim jestem (pr. roz.) 21.20 Dziewczyny z drużyny II (film USA) 23.20 Obcy kontra Predator (film kop.) 1.20 Sexy szansa. 2.00 Zadzwoń do jasnovidza.

POLONIA

PIĄTEK 2 MAJA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Bajkonurr, czyli w świecie książek dla dzieci (mag.) 8.40 Kuchcikowo - gotowanie na ekranie 9.00 Maszyna zmian - TeleJulia (s.) 9.25 Ziemia obiecana (rep.) 9.50 Sceny ze sceny (mag.) 10.15 Tajemnice lasu - „Nasze lasy w Unii” (rep.) 10.35 Z daleka, a z bliska 11.20 Polska z bocznej drogi 11.35 Plebania (s.) 12.00 Klan (s.) 12.20 Pamiętaj o mnie 12.30 Brzeg na weekend 13.00 Wiadomości 13.10 Hity satelity 13.25 Persona non grata (film polros-włoski) 15.20 Akademia Domu i Wnętrza - Materace (mag.) 15.35 Krzyże celtyckie (dok.) 15.55 Magazyn przechodnia (mag.) 16.10 Duże dzieci 17.00 Teleexpress 17.15 Bajkonurr, czyli w świecie książek dla dzieci (mag.) 17.20 Kuchcikowo - gotowanie na ekranie 17.40 Ziemia obiecana (rep.) 18.00 Brzeg na weekend 18.25 Hity satelity 18.40 Pamiętaj o mnie 18.50 Plebania (s.) 19.15 Niezwykłe przygody pod wierzbnami (s.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Na dobre i na złe (s.) 21.25 Parada polskości - Reportaż 22.00 Kino Sąsiadów - Postrzyżyny (film czeski) 23.35 Czy te oczy mogą kłamać - piosenki Agnieszki Osieckiej śpiewa zespół Raz Dwa Trzy 24.00 Panorama 0.15 Brzeg na weekend 0.40 Pamiętaj o mnie 0.50 Plebania (s.) 1.15 Niezwykłe przygody pod wierzbnami (s.) 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Na dobre i na złe (s.) 3.15 Parada polskości (rep.) 3.45 Hity satelity 4.00 Kino Sąsiadów - Postrzyżyny (film czeski) 5.35 Ziemia obiecana (rep.).

SOBOTA 3 MAJA

6.00 Plebania (s.) 8.00 Dla niesłyszących - Echa Panoramy 8.30 Parada polskości (rep.) 9.00 Ranczo pod Zieloną Siódmką (s.) 9.25 Zwierzowiec 9.40 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (rep.) 10.05 Polska dobrze smakuje - Zapomniane smaki Rzeczypospolitej Obojga Narodów (dok.) 10.30 Cała naprzód (mag.) 10.50 Złotopolscy (s.) 11.15 Pamiętaj o mnie 11.30 Polska z bocznej drogi 11.45 217. rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja 13.20 Wiadomości 13.30 Na dobre i na złe (s.) 14.15 Święto Polonii 14.30 Made in Poland 14.55 Święto Polonii 15.05 Dzika Polska (dok.) 15.30 Święto Polonii 15.45 Siedem życzeń (s.) 16.30 Dziękujemy za solidarność - Brigitte Gautier 16.40 Święto Polonii 17.00 Teleexpress 17.15 Święto Polonii 17.25 Tata Kazika (dok.) 18.15 Pamiętaj o mnie 18.25 M jak miłość (s.) 19.15 Milusiaki 19.30 Wiadomości 20.10 Ranczo (s.) 21.00 Długi weekend (film pol.) 22.15 Czarodzieje - piosenki Agnieszki Osieckiej 23.00 Fuks (komedia sensacyjna) 0.25 M jak miłość (s.) 1.15 Milusiaki 1.30 Wiadomości 2.00 Ranczo (s.) 2.45 Święto Polonii 3.00 Tata Kazika (dok.) 3.50 Pamiętaj o mnie 4.00 Złotopolscy (s.) 4.25 Święto Polonii 4.40 Długi weekend.

NIEDZIELA 4 MAJA

6.00 Klan (s.) 8.00 Czarodzieje - piosenki Agnieszki Osieckiej 8.45 M jak miłość (s.) 9.30 Ziarno (mag.) 9.55 Bajki Pana Bałagana 10.15 Kurs języka polskiego. Profesor Smok i przyjaciele 10.45 Złotopolscy (s.) 11.10 30 lat od wyboru... 16. X. 1978 11.20 Pamiętaj o mnie 11.30 Bzik kulturalny (mag.) 11.55 Między ziemią a niebem (mag.) 12.00 Regina Coeli (film włoski) 12.15 Między ziemią a niebem (mag.) 12.50 30 lat od wyboru... 16. X. 1978 13.00 Transmisja Mszy Świętej 14.20 Dylematu 5 (s.) 15.00 30 lat od wyboru... 16. X. 1978 15.10 Skarby nieodkryte 15.40 Polskie ślady w Bułgarii (rep.) 16.10 KFPF Opole - '92 - Hey i Kasia Nosowska 16.35 Zaproszenie 17.00 Teleexpress 17.15 Rozmowy na temat... 17.25 Pamiętaj o mnie 17.35 Szansa na Sukces - Kasia Cerekwicka 18.25 M jak miłość (s.) 19.15 Noddy (s.) 19.30 Wiadomości 20.10 Determinator (s.) 20.55 Wideoteka dorosłego człowieka 21.45 Szkoda gadać 22.10 Czas dla kibica - Koszykówka kobiet 23.40 Czesław Niemen - Sopot '80 24.00 M jak miłość (s.) 0.45 Ziarno (mag.) 1.15 Noddy 1.30 Wiadomości 2.00 Determinator (s.) 2.45 Zaproszenie 3.10 Dylematu 5 (s.) 3.55 Pamiętaj o mnie 4.05 Złotopolscy (s.) 4.35 Dziękujemy za solidarność - Brigitte Gautier 4.45 Polskie ślady w Bułgarii (rep.) 5.15 Bzik kulturalny (mag.) 5.40 Polska z bocznej drogi.

PONIEDZIAŁEK 5 MAJA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Zygzyki - Kolor 9.00 Korab Wygnanców (dok.) 9.25 Szkoda gadać 9.50 Siedem życzeń (s.) 10.40 Tata Kazika (dok.) 11.30 Plebania (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Pamiętaj o mnie 12.45 Polskie ślady w Bułgarii (rep.) 13.15 M jak miłość (s.) 14.00 Rozmowy na temat... 14.10 Determinator (s.) 14.55 Schizofrenia 15.50 Podróżnik - Wasini 16.10 Korab Wygnanców (dok.) 16.35 Zawód. reżyser - Agnieszka Holland (rep.) 17.00 Teleexpress 17.15 Zygzyki - Kolor 17.40 Dzika Polska (dok.) 18.05 Świadkowie nieznanych historii 18.35 Pamiętaj o mnie 18.50 Plebania (s.) 19.15 Bajka o bajkach 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Sportowy tydzień 21.10 Warto kochać (s.) 22.05 Dziwny jest ten świat - Rok później (rep.) 22.35 Schizofrenia 23.35 Dzień jak co dzień - Rajdowa dusza (rep.) 23.45 Dziękujemy za solidarność - Brigitte Gautier 24.00 Panorama 0.15 Polska dobrze smakuje (dok.) 0.40 Pamiętaj o mnie 0.50 Plebania (s.) 1.15 Bajka o bajkach 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Sportowy tydzień 2.55 Warto kochać (s.) 3.40 Schizofrenia 4.40 Świadkowie nieznanych historii 5.20 Dziwny jest ten świat - Rok później (rep.) 5.50 Rozmowy na temat...

ŻYCZENIA

*Dziękuję, Mamo, za te wszystkie dni,
za każdą chwilę, którą w życiu dałaś mi,
za noce nieprzespane,
gdy spać poszłaś aż nad ranem...
Dziś dziękuję Ci córki i syn.*

Razem z tymi słowami piosenki życzenia zdrowia, radości i zadowolenia oraz 100 lat w otoczeniu najbliższych składają

pani MARCIE SIOSTRZANKOWEJ

z Olbrachcic z okazji Jej 88. urodzin córki Ania, Hela, syn Józek, synowa Jarka, zięć Kazek, wnuki, ich współmałżonkowie oraz ukochane przez Prababcie prawnuczki Ala, Karolinka, Sandra, Gabka i Anetka.

GL-265

*Każda pora życia ma swój urok,
szczęśliwy ten, kto umie go docenić.*

Dnia 30. 4. 2008 obchodzi swój zany jubileusz życiowy – 85 lat nasza Kochana Mamusia, Babcia, Teściowa i Prababcia

pani WANDA MICHŁOWA

Z tej okazji wiążankę szczyrych życzeń oraz błogosławieństwa Bożego życzą córka Daśa i syn Erwin z rodzinami.

AD-055

CO W TEATRZE

SCENA POLSKA – HAWIERZÓW:

Okruchy czułości (29. godz. 19.00);
▲ **ORŁOWA:** Okruchy czułości (30. godz. 19.00);

CO W KINACH

KARWINA – Centrum: Droga do przebaczenia (29, 30, godz. 17.45); „Venkovský učitel” (29, 30, godz. 20.00); „Nejkrásnější hádanka” (1, 2, godz. 9.45, 13.30, 15.30); „Taková normální rodinka” (1, 2, godz. 17.45, 20.00); **Ex:** „Venkovský učitel” (30, godz. 15.00); Let's Dance 2 (1, 2, godz. 19.00); **HAWIERZÓW – Centrum:** Chłopiec z latawcem (29, 30, godz. 15.30); „Taková normální rodinka” (29, 30, godz. 17.45, 20.00); Bobule (2, godz. 17.45, 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Jumper (29, 30, godz. 17.30); Zagubione wakacje (30, godz. 20.00).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00; TVC 2, sobota od godz. 7.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrava 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, nie: 18.30.

CO W TERENIE

MIĘDZYGENERACYJNY UNIWE-
RSYTET REGIONALNY ZG PZKO

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

☐ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30 e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

☐ W biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Cz. Cieszyn w godz. 8.00-16.00

☐ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie Frysztaście (przy rynku) w godz. otwarcia.

WSPOMNIENIA

*Ludzie odchodzą, lecz wdzięczność
i wspomnienia pozostają.*

Dnia 30. 4. 2008 obchodziliby 100. rocznicę urodzin

śp. ALFRED HERMAN

z Suchej Górnej. Zaś 1. 3. 2008 minęło 20 lat od śmierci Jego Żony

śp. EMILII HERMANOWEJ

z domu Szklorz. Wspomina córka z całą rodziną.

AD-056

NEKROLOGI

W ciszy i zadumie zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 25. 4. 2008 powołał wszechmogący Bóg do siebie Kochaną Żonę, Matkę, Babcie i Prababcie

śp. ANNE MIZIOWĄ

z domu Gałuszka, zamieszkałą w Nydku, która zakończyła swe życie w 78. roku pielgrzymowania ziemskiego. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek, dnia 2 maja 2008 o godz. 14.00 z kościoła ewangelickiego w Nydku. Zasmucona rodzina.

GL-282

– zaprasza na wspólny spacer pt. „Szlak książąt cieszyńskich – Habsburgowie” 8. 5. Zbiórka pod zamkiem w Cieszynie o godz. 16.00 lub przed wejściem do Polskiego Gimnazjum w Cz. Cieszynie o godz. 15.45. Spacer poprowadzi mgr Mariusz Makowski – prezes ZG Macierzy Ziemi Cieszyńskiej w Cieszynie.

WSPÓLNOTA COEXISTENTIA – zaprasza 3. 5. do Domu PZKO „Czytelnia” w Wędryni na zebranie Rady Republikańskiej Ruchu Politycznego Wspólnota-Coexistentia. Prezentacja członków RR o godz. 11.00, prezentacja gości o godz. 12.00. W programie: przemówienie przewodniczącego Ruchu, sprawozdanie z działalności sekcji narodowych, sprawozdanie z działalności samorządów i sprawozdanie nt. przygotowań do wyborów senackich i wojewódzkich.

ŁOMNA DOLNA – Klub Młodych przy MK PZKO zaprasza 4. 5. o godz. 16.00 do hotelu „Pod Akacjami” na przedstawienia: „Snęby, czyli namowy” Władysława Niedoby oraz „Siedzi sobie zając” Henryka Jasiczka.

BŁĘDOWICE – Klub Kobiet i Klub Seniora zapraszają na spotkanie 30. 4. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

Spółka międzynarodowa wchodząca na rynek czeski

zatrudni kandydata na stanowisko
dyrektora do spraw sprzedaży

Wymagania:

- wykształcenie wyższe
- doświadczenia menedżerskie
- doświadczenia w sprzedaży
- praca w zespole
- znajomość języka polskiego i czeskiego
- komunikatywność

Oferujemy:

- atrakcyjne wynagrodzenie
- możliwość rozwoju
- praca w miłym kolektywie
- miejsce pracy: Czeski Cieszyn

CV prosimy przesyłać na adres:
prace2008@email.cz

GL-213

NAWSIE – Klub Kobiet MK PZKO zaprasza 3. i 4. 5. w godz. 9-17 do Domu PZKO na wystawę swych prac oraz obrazów Janusza Niedoby.

KARWINA RAJ – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie 29. 4. o godz. 15.00.

▲ Zarząd MK PZKO zaprasza członków na prelekcję MUDr. Sušila pt. „Jak dbać o zdrowie” 29. 4. o godz. 16.30 do Domu PZKO.

PTM – zaprasza na spotkanie 2. 5. o godz. 19.00 do siedziby Kongresu Polaków w Cz. Cieszynie, ul. Komeńskiego 4. W programie wykład

MUDr. I. Martynek pt. „Choroby zakaźne przenoszone drogą płciową”.

PTTS „BŚ” – oznajmia, że odjazd na wycieczkę 1. 5. na trasie Salmopol, Wisła Kamienny, Ustroń jest o godz. 7.00 z Karwiny, z Cz. Cieszyna o godz. 7.30, z Trzyńca – dworca kolejowego o godz. 7.45. Prosimy zabrać dowód osobisty i złotówki. Inf.: 552 321 402, 731 249 240.

▲ zaprasza na wtorkową wycieczkę 6. 5. po trasie Pržno – Ondřejník – Frydlant. Odjazd pociągu z Cz. Cieszyna o godz. 7.41 w kierunku Frydku do Frydlantu. Inf.: 596 410 300.

ORŁOWA LUTYNIA – MK PZKO zaprasza na „Dzień Gospodarza” 1. 5. do Domu PZKO o godz. 9.15.

W programie: godz. 9.45 – start rajdu rowerowego, godz. 10.00 – turniej tenisa stołowego, godz. 16.30 – premierowy występ „Skotniczki”, godz. 17.00 – karaoke w świetlicy, o piętro niżej dyskoteka, o godz. 20.00 – ognisko w ogrodzie przy Domu PZKO. Obiad i bufet zapewniony!

CZ. CIESZYN – Urząd Miejski, KPK i Rodzina Katyńska zapraszają 29. 4. na 63. rocznicę uczczenia zakończenia 2. wojny światowej pod pomnik lotników przy teatrze o godz. 13.00 i pod pomnik na Konteszyńcu o godz. 14.00.

▲ Towarzystwo Ewangelickie w RC zaprasza na uroczystą prezentację i promocję książki dr. J. Szymeczka „Augsburski kościół ewangelicki w czechosłowackiej części Śląska Cieszyńskiego w latach 1945-1950” 30. 4. o godz. 17.00 do budynku Rady Kościelnej ŚKEAW.

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Wycieczka nie tylko po kwiaty

Ciekawą wycieczkę do Olomuńca zorganizowali w sobotę 26 bm. członkowie MK PZKO w Karwinie Frysztaście. Celem wycieczki była wystawa ogrodnicza „Flora Olomouc” oraz Svatý Kopeček.

Pezetkaowcy z Frysztatu stanowili tylko niewielką część przelewającego się przez olomunieckie parki tłumy. Czterodniową, wiosenną edycję jubileuszowej, bo odbywającej się od 1958 r., wystawy zwiedziło ogółem ponad 80 tys. osób. Najwięcej gości zagranicznych było z Polski i Słowacji. Oprócz 60 wystawców krajowych w targach mechanizacji ogrodniczej Hortifarm i Wiosennych Targach Ogrodniczych wzięło udział ok. 390 sprzedawców. W stoiskach rozłożonych wzdłuż głównych alei i wokół pawilonów wystawowych oferowano towary wszelkiego rodzaju, nie tylko ogrodnicze.

Druga część wycieczki frysztackich pezetkaowców związana była z wizytą na wzgórzu Svatý Kopeček, które od stuleci jest miejscem pielgrzymek. Świątynię Nawiedzenia Panny Marii Papież Jan Paweł II mianował bazyliką minor. W tej chwili wewnątrz kościoła przebiega remont i zwiedzanie jest utrudnione. Turyści z Frysztatu szczęśliwie trafili na otwarty kościół, ponieważ wychodziła z niego akurat para nowożeńców.

Krajoznawczą wycieczkę zakończyło podziwianie egzotycznej fauny w ogrodzie zoologicznym umiejscowionym malowniczo w lesie kilkaset metrów za bazyliką. (C.R.)

OKIN Outsourcing w Ostrawie

poszukuje kandydatów na stanowisko:

Technical and administrative support for Repair team

Wymagania:

- bardzo dobra znajomość języka angielskiego
- bardzo dobra znajomość języka polskiego
- doświadczenie w pracy z komputerem (pakiet MS Office, e-mail)
- samodzielność i umiejętność pracy w zespole
- umiejętność praktycznego stosowania nabywanej wiedzy
- komunikatywność

Oferta:

- udział w projekcie międzynarodowym
- interesujące wynagrodzenie
- benefity firmowe
- możliwość doskonalenia znajomości języka
- ciekawa praca w młodym, dynamicznym zespole
- atrakcyjne warunki pracy

Kandydatów prosimy o nadsyłanie CV w języku czeskim oraz angielskim na adres:

valerie.kralova@okin.eu

OKIN
group

OFERTY PRACY

AXIAL PERSONNEL AGENCY, s.r.o. poszukuje dla swojego klienta **KSIĘGOWEJ!** Wymagania: znajomość polskiej księgowości i przepisów podatkowych, prawo jazdy kat. B. Miejsce pracy: Ostrava. Kontakt: +420 596 110 060, veronika.kondziolkova@axial.cz GL-251

CO ZA OLZĄ

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 31. 5. wystawa „Robinson Crusoe i siedmiu krasnoludków – Dawna literatura dziecięca i młodzieżowa”. Czynna: wt-pt: 8-18, so: 9-15.

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9-16.

WYSTAWY

KONGRES POLAKÓW w Cz. Cieszynie, Komeńskiego 4: do 30. 5. wystawa „Bajkowy świat”, czynna po-pt: 9-15.

DUŻA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 18. 5. wystawa Bartłomieja Sobieraja pt. „Mój pałastelowy świat”.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 14/3: stałe ekspozycje „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego” i „Miasto Czeski Cieszyn”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ w Hawierzowie, Dělnická 14:** do 31. 8. wystawa „Rzeźbiarze”. Czynna: wt-pt: 9-12, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie, K muzeu 89:** do 31. 10. wystawa „Kura albo jajko?”; stałe ekspozycje „Tradycje górnictwa w Cieszyńsku” oraz „Czarodziejski świat tramwajów”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Karwinie, rynek Masaryka 10:** do 4. 5. wystawa historyczna „Z komnat zamkowych”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie, rynek Mariański 14:** wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”; do 20. 5. wystawa historyczna „Beskidzka turystyka – 120 lat KČT”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

GL-229

BEZ BRAMEK W PRZYBRAMIU I LIPOWEJ • HAWIERZÓW ZŁOŻYŁ PROTEST NA SĘDZIEGO KŘENKA

Cenny remis ekipy Miroslava Kouřila

II LIGA

PRZYBRAM 0:0
TRZYNIEC

Trzyniec: Lipčák - Lisický, Hupka, Formánek, Matěj - Hromada (82. Doubek), Cieslar (27. Pindor), Konečník - Ďurica, Berger - Veselý (70. Maceček). Trzyniec bez Malířa, Chlebka, Martinčíka i Lukšíka nastawił się na obronę, do zadań defensywnych wykorzystując prawie wszystkich piłkarzy. Goście zagrali z maksymalnym poświęceniem, inna sprawa, że Trzyniec przez całe spotkanie ani razu nie wystrzelił w światło bramki. O wręcz buldocznej determinacji podopiecznych Kouřila świadczy fakt, że w 27. minucie w karetce pogotowia zakończył swój udział w meczu kapitan Trzyńca Zdeněk Cieslar, który po jednym z pojedynków doznał wstrząśnienia mózgu. Piłkarze Marili nie znaleźli sposobu na rozmontowanie szczernej defensywy, tracąc w walce o awans do I ligi kolejne punkty. Ratujący się przed spadkiem Trzyniec traktuje ten remis jako dobrą kartę.

Lokaty: 1. Bohemians 44, 2. Hra-

dec Kr. 39, 3. Fulnek 39,... 14. Trzyniec 23, 15. Ujście n. Ł. 22, 16. Krcz 16 pkt.

MŚLF

LIPOWA 0:0
KARWINA

CZK: 45. Brezničan. Karwina: Kučera - Reichl, Gill, Brezničan, Heřtýn (46. Mašlej) - Juroszek, Chlebek (73. Giňa), Knötig, Vávra (86. Šuster) - Opic, Sourada. Piłkarze Karwiny w I połowie ewidentnie zlekceważyli rywala i z błęgiego stanu nieważkości ocknęli się dopiero w drugiej odsłonie. Już bez Brezničana, który po 2. żółtej kartce opuścił przed przerwą boisko i w drodze do szatni zdążył jeszcze rozbić szybę. Karwiniacy nawet w dziesiątkę nie rezygnowali z trzech punktów. Zagrali va banque - tylko z trójką obrońców i wolnym libero Petrem Mašlejem. Ostatnia w tabeli Lipowa przeżyła wszystkie kontrataki, w tym dwie groźne główki Opica i Mašleja.

Lokaty: 1. Olomuniec B 46, 2. Mutěnice 43, 3. Znojmo 43,... 6. Karwina 36 pkt.

Orłowa zaledwie zremisowała 1:1 z Bystrzycą pod Hostynem. Z prawej obrońca Slavii Pavel Drozd.

DYWIZJA E

ORŁOWA 1:1
BYSTRZYCA P. H. (0:1)

Bramki: 61. Kopel - 29. Kušík. Orłowa:

Szarowski - Věčorek, Prčík, Drozd, Sochora - Bajzáth - Kadlčák (75. Věčorek), Lukan, Široký, Hübner (60. Novák) - Kopel (83. Kušík). Scenariusz meczu układał się na korzyść przyjezdnych. W 29. minucie bramkarz Szarowski niefortunnie rozegrał wprost na nogę Kušíka, który wpakował piłkę do pustej siatki - 0:1. Kopel po rzucie rożnym wyrównał wprawdzie na 1:1, ale to było ze strony faworyzowanej Slavii wszystko. W 90. minucie Szarowski wybroił sytuację sam na sam z bystrzy-

kim napastnikiem, a w 93. minucie Věčorek czubem buta wycelował milimetry obok bramki.

W. KARLOWICE 2:1
HAWERZÓW (1:0)

Bramki: 30. Jurajda, 79. Jurečka - 82. Punčochář. Hawierzów: Pacanovský - Kroužek, Škoda, Drozd, Hančín - Lakatos, Špička (65. Kisel), Ganaj (58. Blažek), Holý - Punčochář, Urban. Hawierzów walczył nie tylko z jedenastką gospodarzy, ale także z tendencyjnie prowadzącym zawody sędzią Křenkiem. Ten przy stanie 1:0 nie uznał Holemu regulaminowej bramki, zaś w 79. minucie pozwolił gospodarzom poprawić na 2:0, aczkolwiek gol Jurečki poprzedził wyraźny faul na Kroužku. Indianie w rozpaczliwej końcówce obniżyli po rajdzie Punčochářa, drugiego gola jednak nie udało im się już zdobyć.

Lokaty: 1. Ostrava B 47, 2. Kravarské 38, 3. Velké Losiny 38,... 5. Orłowa 33,... 15. Hawierzów 21, 16. Wsescin 19 pkt.

JANUSZ BITTMAR

FUTBOL W NIŻSZYCH KLASACH: Bitwa pod Landekiem dla Banika

M. WOJEWÓDZTWA

PETRKOWICE 1:2
OLBRACHCICE (1:1)

Bramki: 20. Levčík - 45. Kula, 55. Szmek. Olbrachcice: Jaček - Čoček, Sikora, Szmek (82. Kociolek), Orlický - Kula (50. Čubok), Směkal, Míčka, Dorozlo - Goj (46. Wojtyna), Novák. W Petrkowicach nie wygrywa się łatwo, Banik jednak nie tylko sięgnął po komplet punktów, ale też od pierwszej do ostatniej minuty był zdecydowanie lepszym zespołem. Podopiecznych trenera Červenki nie przyhamował nawet gol na 1:0 z rzutu wolnego. Banik jeszcze do przerwy wyrównał na 1:1. Z „jedenastki” trafił Kula, który dobił do siatki niecelny strzał Goja. Na 1:2 dla gości poprawił z rzutu rożnego Szmek i olbrachciczanie uwierzyli, że spod Landeka mogą wrócić z tarczą. Kluczowa była 90. minuta meczu. Wtedy Jaček obronił rzut karny potwierdzając, że jest specem od wylapywania „jedenastek”.

BYSTRZYCA 0:0
KRNÓW

Bystrzyca: Cymorek - Bauman, Szturc (60. Fóniok), Vávra, Škarka - Navrátil (15. Strokosz), Lachowicz, Hudzieczek, Hradečný - Delina, Kluz. Szczęście nie zawsze stoi przy lepszym zespole. Bystrzyca zaliczyła kolejny kiepski występ, tym razem jednak bez bramkowego śmigusu dyngusiu, tak jak w ostatnim spotkaniu z Olbrachcicami, przegranym 0:7. Krnowianie stworzyli sobie w meczu z tuzin dogodnych okazji, strzelali ale na wiwat.

BOGUMIN 0:1
FRYDLANT (0:1)

Bramka: 41. Žáček. CZK: 81. Tvrďý. Bogumin: Kozelský - Košťál, Kempný, Bajnar, Tvrďý - Ciesarik, Kubinski, Neuwirth, Potůček (50. Gábor) - Rodek (70. Motloch), Schindler. Goście zagrali z większą determi-

acją, zasłużenie sięgając nad Odrę po komplet punktów. W grze gospodarzy brakowało świeżości i pomysłów na rozbięcie frydlańskiej defensywy. Dwa strzały głową w wykonaniu Košťála i Gábora to za mało, by myśleć o zwycięstwie. Trzy punkty zapewnił gościom w 41. minucie Žáček, wykorzystując błąd stoperów i bramkarza Kozelskiego.

OLDRZYSZÓW 5:1
CZ. CIESZYN (2:0)

Bramki: Židek 2, Utěšený, Šamarek, Lokoč - 70. Zima. Cz. Cieszyn: Hájek - Pietroszek, Turoň, Rác, Bela (46. Swaczyna) - Zima, Stoszek, Mendrok, Popelka - Groš, Martinek. Gracze Czeskiego Cieszyna poruszali się po boisku leniwie - niczym pionki na szachownicy. Piłkarską partię wygrali gospodarze i to głównie za sprawą stuprocentowej skuteczności w polu karnym. Bramkarz Hájek, który zastąpił chorego Mrózka, z pewnością nie zaliczy tego meczu do udanych. Honorowego gola zdobyli goście w 70. minucie, kiedy to z karnego na 1:4 obniżył Zima.

L. PIOTROWICE 1:1
P. POŁOM (0:1)

Bramki: 84. Posel - 18. Zima. L. Piotrowice: Polášek - R. Klimek, Hanzel, Směták, Marek Pavlík - Valový, Kulhánek (68. Skrzyžovský), Posel, Piskorz - Michal Pavlík, Kumpán. Lokomotywa znalazła swojego Davida Beckhama i to w pobliskiej Lutynie Dolnej, skąd przed rundą wiosenną wzmocnił Piotrowice pomocnik Posel. Właśnie jego przepiękny strzał z rzutu wolnego zdecydował o tym, że podopieczni trenera Kuljovskiego - wbrew oczekiwaniom - zremisowali z jednym z faworytów rozgrywek. Wicelider tabeli nie pokazał wielkiego futbolu, ograniczając się do długich piłek w pole karne i rzutów rożnych.

Lokaty: 1. Haj 46, 2. P. Polom 41, 3. Poruba 40,... 6. Olbrachcice 34, 10. Cz. Cieszyn 28, 11. Bogumin 28,

14. Bystrzyca 21, 15. Piotrowice 15, 16. Lichnow 1 pkt.

I A KLASA - GR. B

Czeladna - Wędrynia 3:0, Stonawa - Ostrava 4:2 (Franc 3, Szczygiel), Lutynia D. - Śmiłowice 3:2 (P. Vanečko 2, Figura - Ganczarczyk, Topiarz), Dzieńmorowice - N. Jiczyn 1:5 (D. Kulinski). **Lokaty:** 1. N. Jiczyn 49, 2. Czeladna 46, 3. St. Biela 35,... 5. Dzieńmorowice 32, 7. Lutynia D. 22, 10. Wędrynia 20, 11. Śmiłowice 18, 12. Stonawa 16 pkt.

I B KLASA - GR. B

Hrabová - Sj Rychwałd 2:1 (Kotáček 2 - Grochovský). **Lokaty:** 1. Herzmanice 41,... 13. Sj Rychwałd 10, 14. Hlubina 9 pkt.

I B KLASA - GR. C

Sj Pietwałd - Nydek 1:2 (Duda - Babilon, Spratek), Mosty - Sedliszczce 0:2 (Juřica, Kaloč), Datynie D. - Sucha G. 0:1 (Kaleta), Jablůnków - Gnojnik 1:1 (Tomáš Cieslar - Walica), G. Błędowice - Oldrzychowice 1:3 (Sobinovský - Štěrba 2, Bonacina), Gródek - Zabłocie 1:2 (Pindák - Rác 2). **Lokaty:** 1. Sucha G. 36, 2. Nydek 36, 3. Niebory 30 pkt.

M. P. KARWIŃSKIEGO

Dąbrowa - Żuków G. 5:0 (J. Kuznik 4, Kulich), B. Rychwałd - Wierzniowice 2:3 (Krmášek, Adamčík - Štengl 2, Jursa), Sn Orłowa - I. Piotrowice 1:1 (dla gosp.: Olah), TJ Pietwałd - Cierlicko 1:0 (Chromík), L. Łąki - Bogumin B 1:0 (Baron), Domaślawice - Hawierzów B 1:3, V. Bogumin - F. Orłowa 0:2 (Godula, Žák). **Lokaty:** 1. I. Piotrowice 42, 2. Cierlicko 38, 3. Sn Orłowa 30 pkt.

M. POWIATU F-M

Ostrawica - Milików 2:0, Palkowice - Piosek 4:0. **Lokaty:** 1. Janowice 48,... 6. Piosek 26, 14. Milików 9 pkt.

R. POWIATU F-M

Bukowiec - Wojkowice 3:0, Śmiłowice B - Kuńcyce p. O. 1:4, Kozłowiec B - Nawsie 2:0, Pržno - Toszo-

nowice 1:1. **Lokaty:** 1. Czeladna B 32, 2. Bukowiec 30, 3. Kuńcyce p. O. 28,... 5. Toszonowice 26, 10. Nawsie 12, 11. Śmiłowice B 5 pkt. (jb)

Szachy nad Olzą

Już po raz trzeci spotkają się w Domu Kultury „Strzelnica” szachiści z obu stron Olzy, by walczyć o puchar burmistrza Czeskiego Cieszyna. 1 maja przy królewskiej grze oprócz uczestników spotkają się także burmistrzowie Cieszyna i Czeskiego Cieszyna. Turniej rozpocznie się o godz. 9.00 rejestracją i programem artystycznym. Uroczystego otwarcia dokona Burmistrz Czeskiego Cieszyna, Vít Slováček. Od godz. 10.00 do 15.00 będzie czas na grę. (ep)

Robert Kubica - 3. kierowca GP F1.

NASZA OFERTA

PIŁKA NOŻNA - MŚLF: Karwina - Zlin B (jutro, 16.30). **MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA:** Olbrachcice - Cz. Cieszyn, L. Piotrowice - St. Miasto, Bystrzyca - Wracimów, Haj - Bogumin (czwartek, 16.30). **MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO:** Bogumin B - Dąbrowa, Cierlicko - Hawierzów B, I. Piotrowice - F. Orłowa, Wierzniowice - V. Bogumin, Żuków G. - Domaślawice, B. Rychwałd - L. Łąki, Sn Orłowa - TJ Pietwałd (jutro, 16.30). **MISTRZOSTWA POWIATU F-M:** Piosek - Noszowice, Milików - Baszka (czwartek, 16.30). (jb)

SPORT POLSKI

● **KUBICA TRZECI W KLASYFIKACJI GENERALNEJ MŚ.** Na trzecie miejsce w klasyfikacji generalnej mistrzostw świata Formuły 1 awansował Robert Kubica. Polski kierowca BMW Sauber zajął czwarte miejsce podczas Grand Prix Hiszpanii. Lepsi od Polaka byli tylko kierowcy Ferrari - Kimi Raikkonen i Felipe Massa oraz trzeci Lewis Hamilton (McLaren). Klasyfikacja generalna: 1. Raikkonen (Fin) 29, 2. Hamilton (W. Brytania) 20, 3. Kubica (Polska) 19 pkt. Kolejną okazją dla kierowców do zdobycia punktów będzie wyścig Grand Prix Turcji (11. 5.).

● **GOLLOB NA NAJWYŻSZYM PODIUM.** Tomasz Gollob dość niespodziewanie wygrał pierwsze w tym sezonie zawody w słoweńskim Krsko zaliczane do cyklu żużlowej Grand Prix. Polak triumfował w GP po raz 12. w karierze i został pierwszym liderem klasyfikacji generalnej mistrzostw świata. Wyniki: 1. Gollob, 2. Pedersen (Dania), 3. Andersen (Dania), 4. Jonsson (Szwecja).

● **FALASCA SIATKARZEM BĘŁCHATOWA.** Miguel Angel Falasca, jeden z najlepszych rozgrywających w Europie, przez dwa najbliższe lata będzie występował w zespole aktualnego mistrza Polski - PGE Skrye Bełchatów. Hiszpan, który poprowadził swoją reprezentację do złotego medalu ME w siatkówce, został już zawodnikiem PGE Skry Bełchatów.

● **RANKING WTA: RADWAŃSKA NADAL 15.** W najnowszym tenisowym rankingu WTA Tour Agnieszka Radwańska nadal zajmuje 15. miejsce. Także w rankingu WTA Tour Race Polka utrzymała 9. pozycję. (jb)